

GAZDASÁGI LAPOK

13. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1908. Márczius 29.

Törlesztési kölcsönöket földbirtokokra

100.000 koronától feljebb, a pénzintézet szakértője által a helyszínen megállapított **valóságos** érték 2/3-ig eszközöl a **legkedvezőbb** feltételek mellett az e téren a legjobb eredményeket elért alanti cég. Elsőrendű **ajánlatok** ismert nagybirtokosoktól. Minden kérdés-ösésre megbízható felvilágosítás **díjmentesen** nyújtatik. Előleges megbeszélés végett a cég egyik beltagja kívánatra **saját költségükön** utazik a kölcsönt felvenni óhajtó birtokos urakhoz. Szükséges okmányok: telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv. Czim: **FRANKL ADOLF banküzlete Budapest, Eötvös-utca 19. sz. (Eötvös-udvar) saját ház. Telefon 25-40.**

Tavaszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, minlegesebb foszforsavas munkákkal és árajánlat-

den növénynek legjobb és trágyája. — Kívánatra szak-tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérkép elő e.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!

Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva!

Szőlőoltványok

dús gyökerű erős példányok hiányok pótlására, vagy új ültetésekhez. Készlet még 80.000 darab. **Borfajok:** Erdei, Olasz Rizling, Pirosbakar, Kövidinka, Nemeskadarka, Oportó, Mézesfehér és bőtermő borfajok vegyesen. **Csemegefajok:** Passatutti, Ezeréves, Piros gyöngy, Fehér gyöngy, Muscat Ottonel, Genuai zamatos és csemege-különlegességek vegyesen.

Gleditschia

Koronatövis, Krisztustövis vagy Tüskéslepényfa.

Élősövénynek legáthatatlanabb óriás sűrű ágas tövisű, rajta sem ember, sem állat, még apró malacok sem hatolhatnak át. Ezer csemete elég 50 méter hosszú kerítés örökítéséhez. **Kétéves erős csemete ára ezrenként 12 korona. Különösen válogatott, földfeletti része méternél magasabb, nagy, kifejtett tövisű ezre 18 korona.** Minden rendeléshez rajzokkal ellátott, nyomtatott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek ingyen. Magva, vetéshez nyomtatott utasítással 5 kiló 6 korona, 10 kiló 10 korona.

Delaware borból egy üveg kóstoló

csomagolással egy korona. — Czim:

Nagy Gábor, Nagykágya,

u. p. Kóly.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdák figyelmébe!

Schloesing Theofil világhírű francia agrikultur-vegyész által **Marseille**-ben gyártott egyedül álló védekezési szereit a **peronospora, lisztharmat, fenésedés, sárgaság, fűrtrothadás, szőlómolyok, hernyók, burgonya peronosporája és gyűrűs betegsége,** valamint minden más a mező, szőlő és kertgazdaságban előforduló **gomba és rovar-élszűdiek ellen;** továbbá G. & V. Moreels, Gand (Belgium) feltárt **Peru-Guano,** a világ legjobb, legolcsóbb és legértékesebb szerves trágyájának egyedüli vezérképviselője a magyar birodalom területére:

Frankl Adolf banküzlete

Budapest, Eötvös-utca 19. (Saját ház.)

Árajánlattal és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgálunk.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyár és vasöntőde Nagy-Kanizsán. Malomépítéssel. *** Teljes szivattyuművek.

AJÁNLIJA:

Szabad. rendszerű „Egyetlen“ magyar lenvető-gépét 27-43 sorral. Szab. „Zala-Drill“ sorvető-gépét. Különleges kukoriczavetőgépeket. Mindennemű gazdasági gépet elsőrangú kivitelben. Szecska-, répvágó- és ekekéseket minta szerint. — Öntvényeket nagyban.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéseért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Alkalmazást keresők.

Uradalmi főtisztnek

ajánlkozik egy minden irányban kitűnően képzett és a legjobb ajánlatokkal rendelkező egyén. Ajánlatok „B. 591.” alatt.

Pénztárnoki

állást keres 34 éves róm. kath. vallású volt nagykereskedő nagy uradalomnál. Megkeresés „Megbizható 776” jelige alatt kértetik e lap kiadóhivatalánál.

Gazdasági tanintézetet

végzett, több évi gyakorlattal bíró gazdasz ispáni vagy nős segéd-tiszt állást keres. Jártas a szeszgyártás, dohánytermelés, mézskóhomok-téglagyártás, cukorrépa-termelés, tejkezelés és az egyszerű számvitelben. Czim a kiadóhivatalban 739. szám alatt.

Földmivesszék

végzett és gyakorlati vizsgát tett 33 éves gazdasz 2 főuri birtokon szerzett 12 évi gyakorlattal barmikori belépéssel állást keres. — Megkeresések „Egyházasmagyarai” czimen Alsópél Bars-megye kértetik.

Magyarországra

nagyobb hatáskörre, ajánlok kitűnő, első osztályú gazdasz intézőt, a ki magyarul beszél, a mezőgazdaság színvonalán van, a magyar mezőgazdasági viszonyokat alaposan ismeri, s a mezőgazdaságot Németországban tanulta, megfelelő állásba jutni óhajt. Ajánlott feleségének kedvéért, aki magyar származású és hazájába visszavágyódik, óhajt nagyobb uradalomban állást elnyerni. Ajánlkozóról körülményes fölvilágosítást adhat Dr. Bannert királyi gazdasz tanácsos, Walzen Neustadt kerület, Felső-Szilézia.

Gazdasági,

intézői, ispáni állást keres azonnali vagy későbbi belépésre okleveles, róm. kath. vallású, 30 éves, gyermekora óta gazdaszban nevelkedett, nősnél kívánó fiatalember, aki a mezőgazdaság minden üzemében, valamint a könyvvezetésben is teljes jártassággal bír. Kívánatra felajánl az állás betöltésénél próbaidőt is. Czim: A. B. Zalavár.

34 éves

uradalmi kertiész, ki a kertészet összes ágazatában szakképzett. Kertén okleveles titkár, 20 évi gyakorlattal, a román, német nyelveket is bírja. Áprilisi belépésre alkalmazást keres. Megkereséseket „Uradalmi kertiész” czimen azt levélben kér Borosjenő (Arad m.)

15 évi

praxissal állást keres április 1-jére egy kis családú, 38 éves gazdaszt, ki gyakorlatát Léván, Leidenfrosz és néhai Ordódy Pál gazdaszában szerezte. Szíves megkeresések 697. S. B. jelige alatt a kiadóhivatalba kértetik.

Önálló állást

keres 13 évi gyakorlattal, elméletileg eléggé képzett nős, kis családú gazdaszt. Czim: Gazdaszt, Arad, Varjass-utca 9. sz.

Betöltendő állások.

Jó házból

származó fiatal ember mint **volontair** foglalkozást nyerhet egy kitűnően vezetett keresztény birtokosnál. Ajánlkozik „Sz. 592.” jegy alatt.

Elsőrangú biztosító részvénytársaságnál 2-3, **gazdánál** jól bevezetett ur, mint üzletszerző utazó állandó jól jövedelmező állásra tehet szert. Irásbeli ajánlatok „Ügyes” jelige alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába, Budapest, Erzsébet-körút 36. küldendők.

Gazdasági

tanintézetet végzett fiatalember, kinek gazd. könyvviteli praxisa is van, nagyobb uradalom irodájába irnoki minőségben azonnali felvétetik. Fizetés havi 54 korona, teljes ellátás mosáson kívül. — Ugyanezen uradalom keres két gazdasz irnokot, szintén azonnali belépésre havi 44 korona fizetéssel és teljes ellátással. Ajánlatokat a kiadóhivatal „Gazdasz 1908/778” jelige alatt továbbít.

Magyar-német levelezőt,

gyorsírást tudót azonnali belépésre keresek. Részletes ajánlatok bizonyítványmásolatokkal és fizetési igénnyel

Deichsel A. sodronyművek és kötélgyárak **Witkowitz (Mähren)** czimére intézendők.

Erdészi

állás azonnali betöltendő; folyamodhatnak akadémiát végzett, 4-5 évi praxissal bíró önálló egyének; előnyben részesülnek, kik a magyar nyelv mellett a németet is bírják. Javadalmazás évi 800 korona, teljes ellátás és 5% az eladott fa árából. Folyamodványok Bánffy Albert báró ömeltőségéhez czimzendők és fénykép melléklendő. A folyamodványok az urad. intézőséghez küldendők Szilágynagyfalva.

Irodatiszti

állás betöltendő. Megköveteltetik magyar gazdasz tanintézet bizonyítvány, a magyar és német nyelvtudás, irásban, a földmívelésben, az okleveles birtos vezető, szabad lakás, fűtés és világítás és havonta 120 korona. Ajánlatok intézendők Springer báró igazgatóságához Bucsány, Nyitra megye.

Ispán,

szerényigényű, hosszabb gyakorlattal, belterjes gazdaszba kerestetik. Oklevél nem feltétel. Továbbá felvétetik egy kisebb gazdasz vezetésére némi műveltséggel bíró gazda, ki belterjes gazdaszokban szerzett gyakorlatot. Csak irásbeli ajánlatok és bizonyítványmásolatok, melyek nem adhatnak vissza, Lamberger Gyula Győr, czimre küldendők.

Földmivesszék

végzett, szerényigényű gazda, mint kulcsár felvétetik. Pályázatok bizonylatok másolataival, melyek vissza nem küldetnek, Hirsch Jenő urad. intéző Pta-Monostorra czimzendők.

Ép és üzemképes állapotban levő 8 HP Clayton-féle 1880/6. sz. **locomobil** 1907. július 6-án nyomatott, hozzá eséplőszekrényvel és felszereléssel első kézből igen olcsón eladó. Czim: **Bengyel Antal, Gyöngyös.**

Szepességi

kárpáti fenyőborovicska,

valódi, legfinomabb, régi, gyógyerejű, különlegesség, egyike a legegészségesebb italoknak, kitűnő szer gyomorhaj ellen, hatásos étvágygerjesztő és gyomorerősítő, a vesék működésére szerfelett kedvező hatású. Nemcsak Magyarországon de más európai államokban és Amerikában is a legjobb hírnévnek örvend. Postakorsója bérmentve, utánvét mellett 9 kor. 50 fillér.

Ganovszky Gusztáv

fenyőborovicska-gőzfűzde társaság **Szepesszombat** (Szepes m.)

FIGYELEM! FIGYELEM!

Keltőtojások!

Szállítok 200 daraból álló **óriás pekingka sa** tenyészállományból keltetőtojásokat. A tenyészállatok 4-5 kilogramm súlyúak és ideális tartásuak. Szállításra kerülnek törésmentesen csomagolva, csak 1 napos tojások. Termékenységgért 90%-ig jótállás. Állataim folyton vízben élnek. Erdeklődőknek szívesen bemutatom tenyészállataimat. — 12 drb tojás 6 kor. Utánvét mellett bérmentve. Kiszolgálás pontos és jó.

WACHE ALAJOS pekingkacsá-tenyészdeje **GYŐR, FÜRDŐHÁZ.**

Diszkerkedvelők kérjenek árjegyzéket az első magyar diszfenyő-faiskolától. Tulajdonosa Copony Ede Körmend. 120 fajta tülevelűtűk, lombfák, sorfák, diszcserejék és rózsafák kapkátók.

Klett-Braun-féle szérumok

sertésorbánc, a borjúk fertőző tüdőlobja, tyukkolera, sertésvész és sertéspanstis ellen!

Előállítás ezeket **J. Hauf & Co. G. m. b. H. Feuerbach, Stuttgart** mellett. — Kaphatók kizárólag a

„**LABONATORIUM** védőoltóanyagok termelésére részv.-társ.”-nál **Budapest, VI., Felsőerdősor 10. szám.**

Nincsenek többé állatjárványok és állatvesztések. Tiszta, világos lakások és istállók. Semmi nyugtalanítása többé a marhának.

Ezen és egyéb előnyöket eléri Ön kevés fáradsággal, ha Ön a meszeléshez, fertőtlenítéshez, kátrányozáshoz, karbolin-neumozáshoz stb. **STEPHAN**

„FIX”

készüléket igénybe veszi. Ezen gép ára gyorsan megtérül bebizonyíthatólag, mert 90%-át megtakarítja a munkabérnek és **anyagnak** stb., összehasonlítva a kézi meszelő munkaköltségével. Kitűnő referenciák a föld minden részéről. A legnagyobb kitüntetések. Kérjen 246. sz. a. árjegyzéket.

Rudolf Krása, Wien, VII., Kirchengasse 37.

Lovak kelessége

(Chronikus köhögése és nehéz lélegzése) **biztos eredménnyel gyógyítható.**

Számtalan elismerés bizonyítja Felvilágosítást díjmentesen küld **Ripp Arvin, Drežda-A.786.**

Yorkshire - tenyészállatok

eredeti, Angliából importált legnagyobb fehér faj egyenes ivadékjai minden nem és kor élősulyra ruérsékelt áron eladó. Választási malacok darabonként 21-26 koronáig. Megrendelések **Frey Károly** hercegi uradalmi intézőhöz, Pusztavacs, Pest m.

Cseklészi

házi nyultenyésztési telep. Elsőrendű fajnyul-tenyészde. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyulszapukamagot

kiváló minőségben jutányosan szállít:

Berczeller Márton, Ipolyság.

Olajpogácsa eladás.

Repeze és tökmag-pogácsám van eladó. Repezét és tökmagot veszek. **Horváth István, Makó, Iskola-utca 3307.**

Országosan

törzskönyvezett

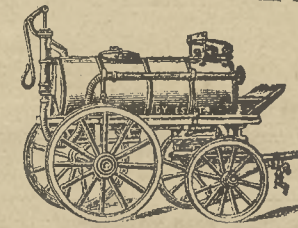
nagy, fehér, nemesített **YORKSHIRE** tenyésztetem az ideai budapesti tenyészállatvásáron a **legelső** díjjal tüntetett ki. A **Yorkshire**-faj tenyésztése iránt való érdeklődőkre biztatólag hat az ország különböző vidékén, más és más talajon tett kísérletek sikere, mely egyrészt a **Yorkshire** acclimatizálódó képességének tulajdonítható. Az eddigi, nagy számú megrendelések arra késztetnek, hogy kerjem a t. gazdaközönséget megrendeléseik még idejében való megtételére, hogy így a tömeges előjegyzések dacára 1908. és módomban jusson az igények kielégítésére. Idősebb első- és másodikrangú és kocsákra előjegyzéseket már mos. elfogadok. Választási malacokat 30-40 koronáért adok el.

Blasesok Gyula **Kajdaes** (Tolnamegye).

Pannonia szálloda

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

Trágyahordók, trágyaszivattyúk, trágyacsapok, pöczegödortisztító-készülékek kaphatók **Győző Béla és Társa** **Budapest,**

V., **Báró Atzél-utca 3. sz.** A Vigszinház tőzsomszadságában.

Eladó birtok. 11 1/2 hold (1200 ölel), 8 hold szőlő, 3 hold baromfiudvar és gyümölcsös, 1/2 hold luczerna. Nagyszabású fajbaromfi és nyultenyésztéssel van szakszerűen felszerelve. Vasuti megállóhelytől gyalgosétával 20 perc Dunaharasztiában. Ára huszezer kor. Értekezni lehet dr. Ellinger Jenővel Zentán.

Legjobb tejkannák

tejhütőkés tejpgazdasági eszközök kaphatók **Első magyar tejpgazdasági gép** és eszköz-egység **FUCHS és SCHLICHTER** **Budapest, VI., Jásztelek utca** **ARJEGYZÉK** **INGYENES BÉRMENTVE**

Könyvelés.

Az egyszerű és kettős gazdasz könyvvelben perfekt, független, idősebb, gazdasz ismeretekkel bíró könyvelő elvállalja gazdaszok és uradalmak könyvelésének berendezését, vezetését és mérlegszerű lezárását, mindenütt az adott viszonyokhoz és kívánalmakhoz legcélszerűbben alkalmazva. Bizalmi kiküldetéseket, rovincsolást, leltározást és a meglevő könyvek felülvizsgálását is hajlandó teljesíteni. Honorárium mérsékelt. Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalához kértetik „Könyvelés 1087” jelige alatt.

FEHÉRLŐ-SZALLÓ étterme

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15. Kitűnő magyar konyha, figyelmes kiszolgálással. **Ebéd 75, vacsora 65 kr. — Székvényfűzet 10% engedménnyel.** **Földbirtokosok találkozó helye.** Tulajd. **KOLB JÓZSEF,** Csalányi-vendéglő volt főpinczére.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

VEZÉRELV: Hozzunk mezői gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatalá vesz fel.
Arjegyék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogad-
tatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden után-
nyomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — y.	227
A gazdasági kamarák ügyéhez. — Fényes Károly.	228
A tengeri termelése amerikai módon. — Gróf Teleki Arvéd.	229
Tárca. Szentek az időjárásban. II. — Petrus Jenő	228
A Fowler-féle magánjáró gézek.	232
A házi kezelés a kincstár erdőbirtokában. — Egy erdőbirtokos.	232
A fatuskóknak ellátása robbantás által. — Kászel Elek.	232
Könyvismertetés	233
Uj otthonok.	233
Kérdések és feleletek	233
Kérdések: Veszélytelen szer borjűtetvek ellen. L. P. — Luczernatörésbe tavaszbuza. J. V. — Szeszmoslék szeszkával keverten mint takarmány. Szűcs István. — A cselédmarha konvenczió. R. F.	
Feleletek: Magfogás luczernával. Daróczy L. — Dohányföld műtrágyázása. L. — Felelősség megsavanyodott tejérl. Szász Ferencz. — Tarlórépa okozó bűdös répaizt a vajnak. Szász Ferencz.	
Hírek.	234
Apró szakközlemények.	235

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel felkérjük azon t. olvasóinkat, a kiknek előfizetése április hó 1-ével lejár, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap expediciójában zavarok támadhassanak.

Előfizetési árak:

Egész évre	16 korona.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

A „Gazdasági Lapok”
kiadóhivatala.

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. — Az automobil és a ló. — A szerb kereskedelmi szerződés. — Az állatárak csökkenése. — A vidéki piacok állatárak. — Ipari és mezőgazdasági szeszgyárak. — A kokuszszir mint elegy. — A lengyel munkások Franciaországban.)
1908. évi márczius hó 26.

A Meteor azt jósolta, hogy márczius télies lesz. Most hogy a végéhez közeledünk, a jósolat helyessége nyilvánvaló. Északi szelek, fagy, havazás, néha kevés eső váltják föl egymást, akadályozva a tavasziak vetését és vissza-

tartva az ugyan gyenge őszi fejlődését. Nem tudunk örülni annak, hogy a Meteor jósolata ily pontosan beteljesedett, mert májusra nagyon kevés csapadékot jósol, a mi ha — ne ad Isten — így lesz akkor
A télies időjárás okozta, hogy a szalonkák Oculira nem jöttek meg. Most kezdenek jelentkezni az alföldi erdőkhöz, és úgy látszik lesz Palmarum mikor a centralis és felvidéki erdőkhöz érnek.

De hát csak egyéb baj ne legyen! A tavasziak vetése nagyon előre haladt országsterete, de azért az agyagos vidékeken sző sincs arról, hogy befejezték volna.

A gömöri, borsodi, nógrádi, honti, barsi hegyek hóval vannak borítva. Persze a Kárpátok még inkább. E miatt nem lehet bizni abban, hogy hamarosan az idő megmelegszik.

Azt gondolta minden ember, hogy az automobil, melyet Bécsben Stinkwaggonnak neveznek, fölöslegessé fogja tenni a lovat. A new-york—párizsi automobil-verseny megmutatta, hogy ez a vehicul, a hogy a franciaiak nevezik, csak nagyon korlátoltan használható. A versenyzők elakadtak a közben leesett hóban New-york és Chicago között és lovakkal kellett a farmereknek kivontatni az elakadtakat. Sem hóban, sem sárban haladni nem tudnak, — tehát csak a köveztetre valók, ott meg bűdösitenek. Csak nagyon gazdag emberek szórakozása és a kapaszkodók vágyának ne továbbja az oto. Érthető tehát ha a lovak iránt a kereslet nem szűnt meg és nem is fog egy-hamar megszűnni.

A szerb kereskedelmi szerződés valóra válását úgy látszik nem fogja megakadályozni semmi. Hatását érezni fogják állattartó gazdáink annyival is inkább, mert Németország felé kivitelünk folyton csökken. Az kell még hozzá, hogy Romániával is efféle szerződést kössünk, no meg Oroszországgal is, a mely nagyon előkelő diplomatát küldött Budapestre azzal a megbízatással, hogy a szivélyes viszonyt magyarok és oroszok között helyreállítsa. (Értsd ez alatt, hogy az Oroszország nyerstermelvény-kivitel ellen a magyarok ne bakafántoskodjanak). Az ország állattenyésztése így nagyon nehéz viszonyok közé fog kerülni, és nagy árdepressziótól tarthatunk, a mely magával fogja rántani a takarmányok, a kukoricza és takarmányárpa nagymérvű árcsökkenését is. Mindez azért lehetséges, mert a magyar gazdák a képviselőházban nincsenek elég jól képviselve.

A mi az állatárak csökkenését illeti, erre vonatkozólag hozhatunk föl újabb adatokat. A legközvetlenebb ok, a mely miatt a vidéki állatvásárokon nagyon olcsón kelnek a az állatok, a *takarmány szűke*. Az előre nem látó gazdák kezdenek már kapkodni mindenfelé, takarmány és szalmaért, de mivel ezeknek ára horribilis, inkább a fölösleges állatok eladására szánják rá magukat. Innen a nagy kínálat a vidéki vásárokon, s mert a vevő kevés, tehát olcsó minden. A birka olcsó, mert a gyapju ára hanyatló és a két esztendei dicőség után, a mivel a birkás-gazdák dicsekedhettek, újra a régi potom birkaárak kerekednek felül. Teheneket, a melyeket őszszel az esztergomi vásáron 160 K-ért lehetett borjastól eladni, most 110 K-ért is alig birták elsütöni. Az ökröknek még csak van áruk ha primák, de ha csak egy kissé vannak a prima alatt, már meg sem veszik. Ehhez jön majd a határok megnyitása a husbehozatalra nézve és még hozzá a nagymérvű élómarha és sertés *csempésés* Szerbia és Romániából, melyet a határokon őrködő finánczok nem képesek meggátolni. Mindezek nagyon deprimálólóg hatnak a gazdákra, kiknek minden reményük a jutalmazó állattenyésztés iránt foszladozóban van.

Az a reménye is megvolt a gazdáknak, hogy az ipari szeszgyárak megváltása révén, a mezőgazdasági szeszgyárak elfognak terjedni az ország ama részeiben, melyekben a föld szegénysége s főleg csekély nitrogén tartalma miatt a termőképességét rendszerre emelni, ugyszólván a lehetetlenség határába ütközik. De ezzel a reménységgel is csak úgy leszünk, mint sok annyi mással. A gyáriparnak szövetségese már döngeti a pénzügyminisztérium kapuját és követeli az ipari szeszgyárak fennmaradását. Indokaikat tiszteljük mindaddig, a mig abba fent bele nem bocsátkoznak. Hogy az ipari gyárak visszahatása a mezőgazdaságra mennyire kedvező, arra csak az a válaszuk, hogy ha az ipari szeszgyárak ilyenén visszahatása 10-el jelölhető, akkor a mezőgazdasági szeszgyárakat 100-al kell kifejezni. De jól mondotta Wekerle pénzügyminiszter a városok adóreform-ankétján: Az iparosok 7 százalék adót fizetnek, de 70 százalékot lármáznak. A gyáriparosokra is ráillik ez a kritika, a különbség csak az, hogy a gyáriparnak védelmére sokkal több a vállalkozó a parlamentben, mint a gazdákéra.

Hiszen ők expektorálták magukat a kokuszszir és margarin érdekében és ha rajtuk állana egészen, akkor Magyarországon sertés se

MAGYAR

MEZŐGAZDÁK

SZÖVETKEZETE

Gazdasági és kerti

MAGYAR

legjobb beszerzési forrása

lenne többé, hanem mindenki csak a tropikus államokból importált kókuszdió kivonattal és margarinnal élne. Piaczaink el voltak árasztva kókuszszirral. De a fogyasztók lassan rájöttek arra, hogy olcsó husnak hig a leve, hogy a kókuszszirból két annyi kell, mint a jó disznózsirból. Most tehát úgy segít magán a kókuszsziripar, hogy kitanítja a henteseket, hogy $\frac{1}{3}$ disznózsir, $\frac{1}{3}$ kókuszszir és $\frac{1}{3}$ margarint keveréke — ez kell a magyarnak. A piac tele van ezzel a keverékkel, nagy dicsőségére az élelmiszertörvénynek.

*

A francia gazdák most galicziai lengyel munkásokkal próbálkoznak. A poseni lengyel kisajátítási törvény megszülte hatását. Erős agitáció folyik, hogy Németországba ne menjenek többé a lengyel gazdasági munkások, hanem inkább Franciaországba. A francia gazdák, a kiknek a szocialisták ugyancsak a fejükre nőttek, ezt a lengyel gazdasági munkások importot rokonszenvesen fogadják.

y.

A gazdasági kamarák ügyéhez.

Gazdasági egyesületünk, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmányának február hó 25-én tartott ülésén és a »Köztelek« 19-ik számában a Szilágymegei gazdasági egyesület véleménye a gazdasági kamarák tárgyában úgy tüntetett fel, hogy az csakugyan kizárólag a köri szervezet mellett döntött és még hozzáteszi az előadó, hogy így a hibát a Szilágymegei magyar gazdasági egyesület igazgató-választmánya követte el. Nem tudom, mi hiba lehetne abban, ha egy független autonóm testület ilyen határozatot hoz.

Ha mint referens a megyei G. E. igazgató-választmányának 1907. évi május 25-én 535—1907. szám alatt hozott és az O. M. G. Egyesülettel kötött határozatát egészben felolvasom, kitűnik, hogy a 11-ik pontban éppen az foglaltatik, hogy a kisebb körre terjedő kamarák teendőivel a várm. gazd. egyletek bizassanak meg, ezek tehát nem lehetnek kerületi kamarák, de hogy egy vármegyei gazdasági egylet által adott véleményből kiszakították az, ami az előadó izlésének és véleményének megfelel, a többi pedig elhallgattassék, ez ellen tiltakozom. A Szilágymegei

megyei G. E. igazgató-választmányának ezen ügyben adott véleményét pedig a közgyűlés teljesen elfogadta, itt tehát semmi hiba nem követeltetett el, csupán az, hogy az O. M. G. E. referense a Sz. G. Egyletet is azok közé sorozta, akik csupán a köri szervezet mellett foglaltak állást, pedig a Sz. G. E.-nek véleménye a tisztán köri szervezetet sürgetők és a tisztán megyei szervezetet sürgetők közt átmenetet képez. A 11-ik pont u. i. így hangzik:

Szükséges-e a kamarai rendszerben több tagozatot létesíteni, illetve a mezőgazdasági kamarák fölött egy országos kamarát vagy tanácsot, vagy esetleg a kamarák keretében még kisebb körzetekre kiterjedő járási kamarákat alkotni s ha igen, minő legyen ezeknek a mezőgazdasági kamarákhoz való viszonya, illetve mi legyen a feladatuk.

A várm. gazd. egyletek amellet, hogy már régebbi szervezetek, ezek készítették elő a kamaráknak a talajt és nem mellőzhetők. Ezek volnának tehát a kisebb körben működő kamarai teendőkkel megbízhatók. A vármegyei rendszert, mint a következők megmutatta, nem lerontani és gyengíteni, hanem fejleszteni, erősíteni kell. Nem német utánszatokat teremteni, hanem évszázadok alatt bevált megyei rendszerünkhöz kell az új alkotásokat idomítani.

Hogy ezen gazdasági egyleteknek a kerületi kamarákhoz való viszonya milyen legyen, részben már az elmondottakból kitűnik, t. i. a gazdasági egyleteknek minden megyebeli birtokos és a már 3., 4., 5. alatt említettek tagjai, ezek választják a kerületi kamarai tagokat.

A vármegyei gazd. egylet a vármegyei gazd. ügyekben önállóan működik. Ha szükségét látja, járási szervezeteket állít fel.

A kerületi kamarák országos érdekű és a kerületek közös ügyeit intézik és különösen azt eszközzik, hogy a gazdákat a külföldi piacokkal közvetlen érintkezésbe hozzák, amiért is külföldi képviselőket tartanak fenn; ezért szükséges volna egy országos kamara, amelynek mindenik kerületi kamara jövedelmének egy törvényileg megállapított hányadát adná át és ezen országos kamara tartaná fenn a külföldi képviselőket, gondoskodnék borunk, terményeink stb. elhelyezéséről és a gazdaközönség helyes informálá-

sáról, hogy a külföldi piacokat milyen cikkekkel lássák el.

A gazdasági kamarákra vonatkozó véleményünket annak idején nemcsak a földmívelési miniszteriumnak megküldtük, hanem valamennyi gazdasági egyesületnek is.

Ezek után kérjük az O. M. G. E.-t: véleményünket, ha ezt külön tárgyalásra kitzüzi, egész terjedelmében felolvastatni és ezen helyreigazoló soraimnak helyt adni.

Zilah, 1908. évi márczius hó 21-én.

Fényes Károly,
g. egyl. titkár.

A tengeri termelése amerikai módon.

Írta: gróf Teleki Arvéd.

A lóbabnak magra és félerett állapotban, proteindús, vagy takarmánytömeget szolgáltató olcsó termeléséről szólott multkori cikkem; most már a vetés sorrendjében meg kell arról a terményről is emlékeznem, amely még nagyobb tömegű takarmányt még olcsóbban képes szolgáltatni, amely a lóbab proteindús anyagát kiegészíti, keményítőt és zsírt tartalmazó és a kérődzők gyomorszerkezete részére elengedhetetlenül szükséges mennyiségű rosttal: a tengeriről.

Ez a termény tulajdonképen elsősorban használatos vermelt, erjesztett takarmány előállítására és ennek az analogiáján elindulva javasoltam a lóbab vermelését teljes érett állapotban.

A tengeri mint kenyértermény az emberek részére épp oly figyelmet érdemel, mint hizlaló abrakképen.

Nagyon kár a tengerit, mint emberi eledelt lenézni, hiszen nemcsak műveletlen balkáni népek mindennapi konyháján találkozunk vele, hanem a szorgalmas és munkabíró olaszok és székelyek, a délfranciák, spanyolok és portugáliak is megszokott eledelül használják azt. A pellagra-betegség előidézésében csak annyiban van a tengerinek része, amennyiben az vagy a vidék hűvös voltánál fogva, mint némely északerdélyi helyen, vagy a tengerinek egy nyáron kétszer egymásután való termelésénél fogva, mint Lombardiában, éretlen marad és ilyen állapotban kóroanyagokat fejleszt ki és juttat a szervezetbe. Jó minőségű tengeriből készült ételek azonban nemcsak a már említett népek, de az amerika-

TÁRCZA.

Szentek az időjárásban.

Írta: Petrus Jenő.

II.

György lovagról köztudomású már, hogy sárkányölő (hideg) és szent volt. A merre megy, híres paripája nyoma alól kiserked a fű, hogy a híres jószágot öntestével megabakoltassa s boldogan áldozza fel magát, ha Szent György vitéz sugaras, szép, a győzelemtől kipirosodott ábrázatára pillanthatott. És így:

Ha vaskalapáccsal
Vered is a földbe:
Kidugja zöld fejét
A fűszál szent Györgyre.

A cigány is azt mondja Szent Györgyről Szent Mihálynak:

Menj el, Mihály, menj el,
György lován a kengyel
Árányos, árányos —
A tied csak sárányos.

György loagnak csinos legendája van. Kappadocziában született, Dioklecián idejében, birtokos nemes familiából. Atyja egy ütközetben a római birodalom ügyeért harcolva elesett s György fia nevelése özvegy

anyjára szorult, a ki fiát fegyvergyakorlatokkal katonai pályára képezte. Felnevelvén György, a Dioklecián udvarába kerülvén, a császárnak megtetszett s egy lovasereg vezérévé nevezte ki.

Vitézi pályáját azzal kezdte, hogy a Beotiában pusztító félelmes sárkányt megölte. E cselekedete a világhír hervadhatatlan koszoruját füzte homlokára s Alexandra császárné figyelmét is magára vonta, ki, mint látni fogjuk, a martir koronában is osztozott vele. Dioklecián ugyanis össze hívatta a nagy birodalom összes fejedelmét, hogy a régi erkölcsök és istenek ellen irányuló kereszténység terjedését megakadályozandó, tanácskozzanak. György lovag mint előkelő tiszt védelmébe vette Jézus követőit. A császár személye- és akaratával ellentétbe jövő lovag bátor beszéde általános álmétködést keltett a jelenlevők közt s Magnezius császári előljáró, ki olyanforma tisztet viselhetett, mint nálunk az államrendőrség feje, azonnal kérdőre vonta magaviselete miatt. György megvallotta, hogy ő is a keresztényekhez tartozik. Erre tisztségétől megfosztották s fogságba vetették. Majd, miután állhatatosan megmaradt elvénél, a császár parancsára kezekbe kötötték s szegekkel kivert deszkaburkolaton karikázták végig, hogy vére kifreccsenve, a jelenlevő néző közönség ruház-

zatára s arczára permeteztetett. Dioklecián maga is menekült az idegborzongató látvány elől s elment Apollónak áldozatot bemutatni annak templomába. Távoztával nagy villámlás, menydörgés közt, — mely a közönséget szétkergette, — egy angyal jelent meg, a ki Györgyöt a kerékről leoldozta és sebeit behegesztette, úgy hogy a vitéz épebbnek érezte magát, mint azelőtt. Ekkor mindenki bámulatára Apolló templomába ment, a császár elé, a ki midőn meglátta a holtnak hitt lovagot, megfélemledett, de magához jöven, új kinzást szabott a vitézre. Györgynek két tisztára, Anatol és Protol, volt kolegájuk védelmére állott, valamint Alexandra császárné is. Erre Dioklecián még ingerültebb lett. A két tisztet lefejeztette, a feleségét pedig a palotájában szobafogságra kárhoztatta és György lovagot a mészégető kemence tüze közé állította. György lovagot három napig nyaldosták a kemence lángnyelvei, de a helyett, hogy elemésztették volna, csodálatosképen megszépítették, megfiatalították, úgy, hogy Róma bámulatára, épkézláb járt-kelt, miközben egy embert halottaiból feltámasztott, s egy Glicer nevű földművesnek elhullott ökrét, gazdája siránkozására megelevenítette. A hirre Alexandra császárné felkereste és átölelve térdeit, kérte, imádkozzék érte a keresztények Istenéhez.

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár:
GARVENSWERKE
Központi igazgatás:
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár. Garvens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

milliárdos konyhájában is sűrűn fordul elő, utóbbinál mint csemege és nyalánkság is, sőt mint ilyent Amerikában bádogszelencében való konzerválásra is érdemesnek találják, pedig ugyancsak közönséges termény a tengeri Amerikában. Annnyira, hogy ottan termelik meg az egész földgömbön termelt tengerinek $\frac{3}{5}$ részét, 1 milliárd métermázsából 750 milliót. Ha ilyen az arány ott, akkor kell is, hogy értsenek hozzá és ha szétnézünk az amerikai gazdák között, azt találjuk, hogy ott egy farmer egymagában, mindig ülésből hajtvva, a legkülönfélébb gépek segélyével 30 kat. hold tengerit képes megművelni. Ezt a bámulatot eredményt a mi európai módszerünkkel 5—6 család képes csak elérni. Érdemes tehát erre több súlyt fektetnünk és annnyival érdekesebb e kérdéssel e lapok hasábjain foglalkoznunk, mert épp a »Gazdasági Lapok«-ban történt az első figyelmeztetés a Hermann-féle hatalmas tengeritermelési eredményekre. Ezuton lett a gazdaközönség figyelme felkeltve a némely évben 35 q szemes tengerit termelő módszerre, melyet legjobban a mellékletben közölt költségösszeállítás világít meg. Megjegyzem, hogy a Hermann-féle rendszert igen előnyösen lehet kibővíteni és olcsóbbá, eredményesebbé és munkáshiány esetén is kivihetővé tenni azért, ha a »Senior« fészkebeültető, a szárlévágó és a tengeri-törő, fosztó- és szártépőgépeket használjuk és a tépett szárat akkorra tesszük el vermekbe, mikor arra legnagyobb szükségünk lehet. Így például nálam most fogyasztanak heverő marháim egy olyan veremből tengeriszárat, amelybe az a száraz 1904. évben lett erjesztve és eltéve.

Hogy a Hermann-féle eredmények: 12 évi átlagban 18 q alsuthi szemes-tengeri és 27 q fehér amerikai szemes-tengeri nem a legendák körébe való, arról tanuskodik saját tapasztalatom a 90-es évekből, mikor egy ilyen 28 q prairie királyné tengeri szemet vettem be kat. holdanként és az e héten tett kérdézősködésemre adott válaszok, melyek szerint:

Gyömrőn	70 × 70 cm-es fészkekben	20 q
Pusztaplágán	80 × 80 »	19 »
Maros-Németiben	70 × 70 »	25.7 »
Vukováron	65 × 65 »	20 »

átlagos kataszter holdankénti szemtermés lett elérve, többnyire prairie királyné-tengerivel.

Az alábbi felsorolás a munkák sorrendjében

és azok országos átlagarak mellett számított árjegyzéssel tüntetik fel azon tengeri-termelési eljárást, melyet sok évi saját és idegen tapasztalattól legcélszerűbbnek látva, magam is követek.

A. kiadás:

1. kat. hold tengeri mivvelési költségei.

Talajelőkészítés:

Közp. tisztv. felügy. és miv. kocsi-sok jutaléka	K. f. K. f.	4.—
Őszi szántás és altalajfurás		16.—
Tavaszi boronálás fogással		1.50
» » rugóssal		2.—
» » tárcsás hengerrel		2.— 25.50

Vetés és ápolás:

Senior vetőgép fogata	1.50
» » amortizációja	1.—
» » javítása és alapozása	—50
Esetleg vakon maradt fészkek fattyagása kézzel	1.—
Vetőmag 10 kg. á 15 f.	1.50
8-szori lókapálás	12.—
Fészek körül való kézi kapálás	3.—
Egyezés 1 v. 2 szál meghagyásával	1.—
Fattyuhajtások letördelése kézzel	1.50
Fészek körül második kapálás	5.— 28.—

Le és betakarítás:

Levágás szárvágógéppel	—70
Zsupokba szedés és kötözés	2.50
Szekerre rakás	1.50
Behordás $1\frac{1}{2}$ fuvar	7.50 12.20

Feldolgozás:

Fosztó és szártépő gép lokomobiljának fűtése $1\frac{1}{2}$ q szén (dolgozik 120 nap)	4.50
Fosztó és szártépőgép 20% amortizációja stb.	2.—
» » » gépésze $\frac{1}{4}$ napjáért	1.50
» » » fűtője $\frac{1}{4}$ napjáért (dolg. 50 nap.)	—80
» » » 20% amort. és jav.	4.—
» » » 6 munkás $\frac{1}{4}$ napja	3.—
Egy munkás $\frac{1}{4}$ napja a görénál, egy másik $\frac{1}{4}$ napja a veremben	1.—

Egy munkás $\frac{1}{4}$ napja a szivattyúnál, egy másik $\frac{1}{4}$ napja a fecskendő csónél	1.—
2 vízfordó lajt $\frac{1}{4}$ napjáért	2.50
Veremásás a tépett szárnak 8 m ³ $\frac{1}{4}$ -ére (4 évig eltart) 2 m ³	1.—
A verem beföldeléseért 80 cm. vastag földréteggel	1.—
A verem földtakarója lehányásáért a takarmány felhasználásakor	1.—
30 q takarmány istállóba hordása	2.—
24 q csutkás tengeri lemorzsolása	4.80 30.10
Összeg:	95.80

B. bevétel:

Ha Hermann 12 évi átlagban elér 27 q szemes tengerit, azt hiszem hogy nem lesz túlzott, ha más kevésbé kedvező talaj és éghajlati viszonyok mellett a bevételt 1 kat. h. tengeri földből következőképpen vesszük fel: 20 q szemes tengeri = 200 K. 4 » tengeri csutka = 8 « 30 » vermelt tépett tengeriszár 60 K. = 268 K.

Tulmagas bevételi tételekkel nem kívántam számolni, de ha a fentvázolt eljárást teljesen keresztülvisszük és földünket kellőleg trágyázzuk, akkor elemi csapástól eltekintve, fenti terméseredményre a legnagyobb valószínűséggel számíthatunk lehet jó tengeritermő vidéken. Ha pedig a termés rajtunk kívül álló okból megsemmisülne, akkor a költségek is részben teljesen elmaradnak, részben pedig tetemesebben redukálódnak, a trágya és jó művelés azonban a következő terményben okvetlenül megtérül, valami nagy kockázatunk tehát a költségeket illetőleg nem áll fenn és pedig főleg azért nem, mert a tengeri legbiztosabb terményeink közé tartozik, melynek legkevesebb parazita növényi és állati ellensége van és amely, ha nagy szárazságban kevesebb szemet teremne is, az olyankor 2—3-szoros értékű takarmányanyagával a hiányt többnyire pótolni képes.

Lássuk azonban most azt az esetet, mikor valaki valamely okból — a minő pl. a károsodás fagy által a teljes érés előtt, vagy munkáshiány a töréskor, vagy más takarmányoknak a hiánya — a tengeri teljes száraz érését bevárni nem tudná, vagy nem akarná.

Igy alakulván a helyzet, elmaradna a feldolgozás címén számított 30 korona 10 fillér

Dioklecián látva, hogy a vitéznek valami titkos hatalom fogja pártját, maga elé hívatta s első méltóságot ígért neki, ha a birodalom érdekében megcselekszi azt, hogy vele együtt Apollónak templomában áldozatot mutat be. György ráállott. A császár nagy ünnepet rendelt Apolló tiszteletére s Róma kíváncsisággal nézett eléje György lovag áldozati cselekedetének. A koszorú Apolló szobrán pompáztak, az oltártűz már lobogott, mikor György lovag a nagy tömeg előtt, messze-halló hangon Apolló elé állt s megszólította:

— Mondd meg nekem, Apolló! Isten vagy-e te? Akarsz-e te imádatni az emberektől?

— Az ördög pedig a bálvány helyett így válaszolt rá:

— Én nem vagyok Isten. A kik az én társaságomban vannak, azok sem istenek. Egy az igaz Isten, kinek fia a Jézus Krisztus. Mi az ő angyalai voltunk, de mivelhogy vétkezünk ellene, kivetett minket az Égből és ördögökké lettünk.

— György vitéz újra kérdezte:

— Ha azért ti nem vagytok istenek, miért csaljátok meg az embereket, imádatni akarván ő tőlük? Hogy mersz előttem állani, ki annak szolgálja vagyok, a kit mondtál, hogy igaz Isten? ...

— Beszéde után felemelte kezeit a vitéz, s

legott nagy sirás-rívás, zakatolás töltötte be a templomot. Apolló szobra a többi bálványokkal együtt a földre zuhant és porrá zuzódott.

Az ünneplő közönség megrémült, a papok György vitézre vetették magukat s Diokleciánhoz kiabáltak:

— Ölesd meg! Ha nem akarod Róma vesztét. Ölesd meg! Ölesd meg! Ez ördögös. Az ördögökkel czimborál.

Alexandra császárné hallva az esetet, behrohant a templomba György védelmére, s azt átölelve kérte, imádkozzon érte istenénél.

Ez több volt, mit egy férj, mit egy római császár megtorlás nélkül elviselhetett volna s Györgyöt a császárnéval együtt lefejeztette. Nagypéntek napján, április 23-án, délben.

Szervác, Pongrácz, Bonifác híres és félelmetes fagyos szentekről, valamint Ivó- és Orbánról, kik a virágzó rozsvetést, a kilevelezett borágot szokták fenyegetni, keveset beszél a legenda. Bonifácus kivételével, mind pápa vagy jámbor életű egyházatya volt. De Bonifác gazdaember és pedig magas állású s jó gazda hírében állott.

Bonifác előkelő római polgár, jószágigazgatója s belső barátja volt Aglác vagy Aglaja terjedelmes földbirtokokkal megáldott római főrendi asszonynak. Csendes, boldog, baráti viszonyuk meleg napfényét egy izben

félreértésből komor, hideg fellegek takarták el, mely miatt Bonifác, feledést keresendő, utazgatott s Tarsusba érve kíséretével, azon a téren szállott meg, a melyen a keresztényeket kinozni s kivégezni szokták. Itt látva a kinlódó martírok szenvedéseit, bubánatos szive még jobban elszomorodott s vágy szállta meg osztozni azok halálsorsában. Kiment a kiakasztott, kifeszített, megpörkölt szenvedők közé s azok sebeit csókolgatta. csepegő véruket törülgetve, magára kente. A rendőrségnek szemébe tünt a különös és merész cselekedet s feljelentette Simplicius birónak, ki maga elé idézte s kikérdezte viselkedése okairól. Bonifác a kérdésekre csak azt válaszolta:

— Keresztény vagyok. Mit akarsz egyebet?

Erre megostorozták, karjánál fogva felakasztották, de csak annál maradt, a mit mondott. Simplicius töviseket szurattott körmei alá, majd forró szurokba mártotta a fejét. Forró ölmot öntetett a torkába, végül miután a különféle kínzások sem pusztították el életét, Pünkösöd hava 14-én fejét vették. Aglájának egy angyal hírül adta a történeteket, mire az gyászba öltözött s Róma mellett egy templomot építtette, kedves tisztjének tetemeit abba temettette s néhány év múlva ő is mellé temetkezett.

(Folytatjuk.)

Ganz és Társa, Hofherr és Schrantz felsőmagyarországi vezérképviselői.

Gőzekealkatrészek, ekevasak, aczél- és fémalkatrészek, gőzekeodrony-kötelek. Sack-rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindenféle gazdasági gépek. Kazánkovács munkák. Új tűzszekrények. Malomberendezések. Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcz.

Olcsó árak!

Pontos kiszámítás!

költség és ehelyett csupán a veremelés és szecskázás költségei lennének felszámítandók; előbbi 5 korona, utóbbi 70 q anyag után 7 koronában, összesen 12 koronában. 77 korona 70 fillér kiadással szemben áll tehát 70 q szecskázott félérett, szemes csalamádé a 3 korona = 210 korona értékben. Ugy hogy a költségek levonása után fenmaradó bevétel így is 132 korona 30 fillért tesz ki.

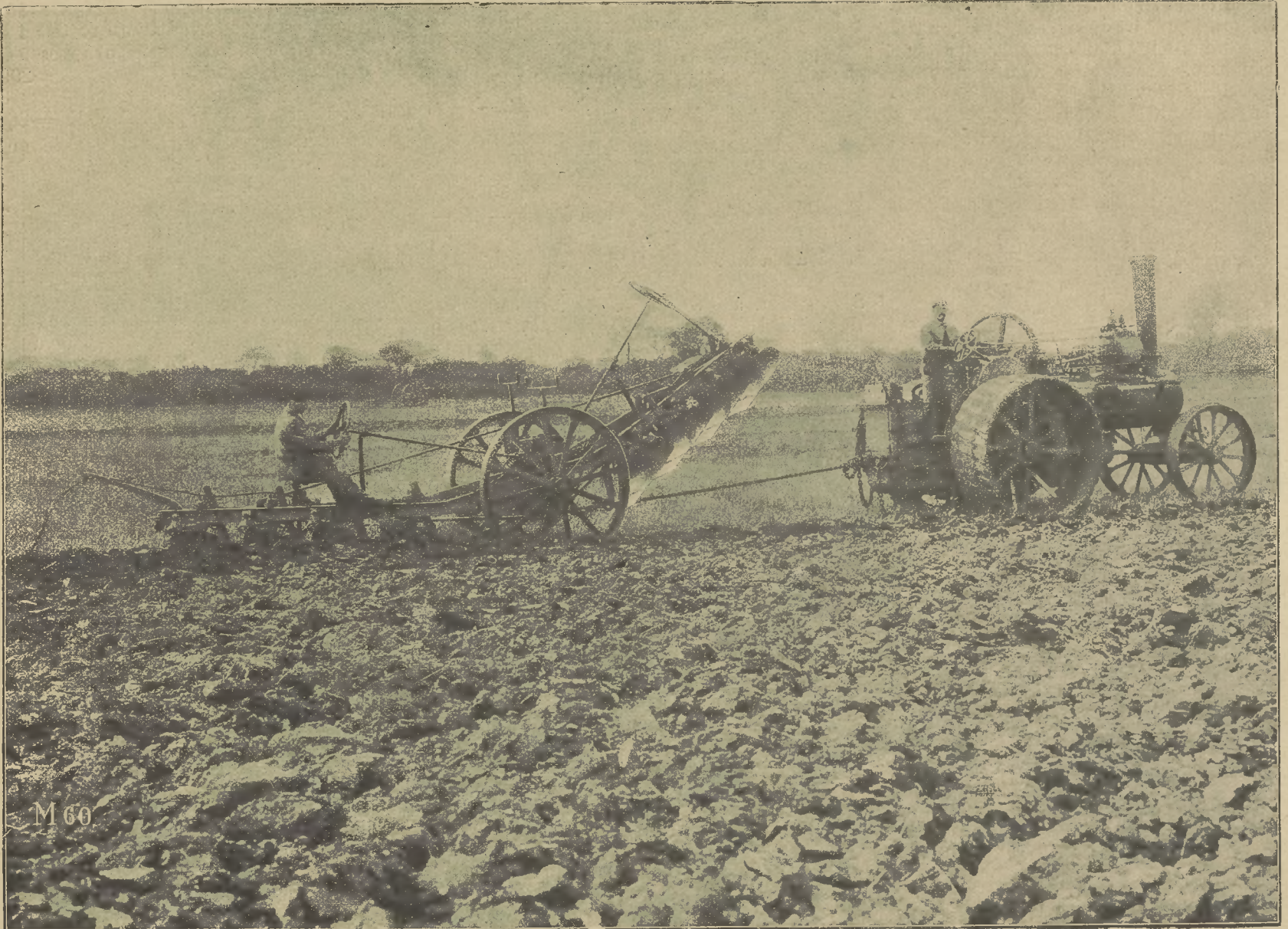
1905-ben épp ezen esetem volt. Akkor öszezeesvén egy házilag művelt fehér amerikai tengeritablám törése a vidék összes munkásainak tengeritörésével, nem volt kilátásom arra, hogy az egész tábla termését illő árban betakaríthassam, miért is a tábla $\frac{1}{3}$ -át: 20 kat. holdat, midőn a szemek már keményedni kezdtek, de a szár még elég nedvességet tar-

bontja, a mely korában hazánkban a csalamádét lekaszálni szokásos,

120 kiló fehérjéről és 2300 kg keményítőről és cukorról mondunk le kat. holdanként, a midőn a csalamádét a hazai módon termeljük.

Mindazonáltal megengedem, hogy bizonyos kényelmi szempontok a hazai csalamádétermelést is menthetik, pl. ha kisebb területről fiatalon kaszáljuk azon okból, mert így szivebben eszi a munkában álló ökör a déli pihenő alkalmával, a mikor kényelmetlen lenne a delelőhöz közel eső csalamádéabláról előbb a géphez huzcolni a zöld csalamádét és ott megszeckázván, megint visszavinni az ökrök-höz, egy másik eset pedig, mely elég gyakori és mely »a szükség törvényt bont« elv szerint

szemre termeljük. Viszont pedig, ha szárazság folytán takarmányszükébe szenvedünk, a házilag lókapával művelt tengerit aratás után az egész nyár végén és ősszel bármikor takarmányul használhatjuk fel, ha megfelelő szecskázó, illetve szártépő gépekkel fel vagyunk szerelve. Sűrű csalamádét csupán azonnali fogyasztásra érdemes ma már termelni, a midőn azt a helyszínén kívánjuk föletetni, de hogy a látszólag oly nagy tömeg mily sok vizet és mily kevés száraz anyagot tartalmaz, arról mindenki könnyen meggyőződhetik, ha 10 kiló sűrűn vetett friss zöld csalamádét a konyhában megszárit. Akkor derül ki, hogy míg érfélben levő tengeri 100 kg-jából megszáritva 50—60—70 kg. száraz takarmányt nyerünk, 100 kg. leves-sűrűn művelt csalamádéból 20—

37-ik ábra. Fowler magánjáró gőzekéje.

talmazott, bevermeltettem. A szecskázást ezuttal télen végeztem utólagosan és kitűnő nagymennyiségű takarmányom volt heteken keresztül, melytől szemlátomást gyarapodott a marhaállomány.

Össze sem lehet hasonlítani a magyar módon sűrűn vetett csalamádéval. Hogy ilyentélire eltenni nem érdemes, azzal az amerikai gyakorlattal és tudománnyal már régen tisztában van. Többszöri kémiai vizsgálat azt mutatta ki, hogy a tengeri abban a korszakában, mikor szemei keményedni kezdenek, 6-szor annyi keményítőt és cukrot és $2\frac{1}{2}$ -szer annyi fehérjét tartalmaz, mint a mikor zászaját

csakis helyesebb takarmánytermelési beosztással volna mellőzhető az, a mikor nincs más megetetni való, mint éppen csak az a fiatal és minden tartalom nélküli, vizenyős csalamádé.

Termeljük tehát összes tengerinket ritka sorokba, vagy fészkekbe vetve és lókapával művelve, így holdanként 60—80 kg. tengeri vetőmagot takaríthatunk meg, ha csalamádénak akarjuk télire eltenni és nagyobb és értékesebb tömeget nyerünk, mintha sűrűn vetnők, de arra is fenmarad így a lehetőségünk, hogy ha más takarmányunk bőven termett a nyár folyamán, a csalamádénak vetett tengerit is

35 kg. száraz takarmányt sem kapunk, a holdankénti száraz anyag pedig a sűrűn vetettnél, a szemre érlelt tengeri $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{7}$ részét is alig teszi ki.

A kinek a Senior gépe megvan, korai csalamádé termelését úgy is rendezheti be, hogy a tengeri szemet borsóval egyenlő arányban keverve vesse el fészkekbe, melyekben a tengeri igen erőteljesen nő és mire a borsó hüvelyeit kifejleszti, tekintélyes tömeget szolgáltat és kitűnő összetételű takarmányt szolgáltat a ráfutó borsóval együtt. Ilyen célra a drótlánc használatát mellőzzük és a vetőgép saruit elzáró billentyűket lekötjük és így állandóan

Tavaszbuzza	á K 30
Tavaszcrosz	á K 30
Hannaárpa	á K 22
Duppauai zab	á K 24
Tavaszbükköny	á K 17

részben Budapestről, részben vidéki állomásokról szállítva kitűnő minőségben kapható

HALDEK

magnagykereskedésében

József főherczeg ő cs. és kir. fensége udvari szállítójánál.
Budapest, U., Bálvány-utca 6.

nyitva tartjuk, hogy körülbelül 30—40 cm-re rakja a gép a fészkeket, a sorfával is ezélszerű a lehető legszűkebbre venni. Ilyen kísérletezés semmibe sem kerül és gyakran vezetheti rá a gazdát olyan termelési eljárásokra melyek részére nagy előnyöket biztosíthatnak.

Nem lenne teljes a tengeri amerikai módon való termeléséről és feldolgozásáról szóló értekezés, ha említetlenül hagynám a tengeri szár elrakásának helyes módjait. Magyarországon keresztül utazva, már a vasutról is meggyőződhetünk arról, hogy a tengeri szár helyes eltartásáról gazdaközönségünk és főleg kisgazdáink csak igen hiányos fogalommal bírnak, de hát ezen nagy nemzetgazdasági kárról, mely ily módon éri az egyeseket és az

pával, olajpogácsával hozhatja helyes arányba, úgy, hogy ne csak életben tartsa a heverő marhát, de hogy borju, tej, zsír, hus és erőtermelésre kiválóan képessé tegye.

Statisztika ez irányban nem létezik, de ha végigmegyünk a csutkaföldeken és hol bokáig, hol térdigérő tengeri szárba botlunk; ha megnézzük a cseléd és kisgazda sütőkemenczéinek a tájékát, sőt a konyhai tűzhelyének a mellékét akkor gondosan előre elégetésre odakészített tengeri szárát találunk, (amely tengeriszár takarmányértékéből 2—3-szor annyi ágfát lehet megvásárolni) és ha megnézzük a trágyatelepeket, hát ezerszámra látjuk belőlük kimeredezni a vastag tengeri szárakat, melyek úgy a kihordáskor, mint a trágya terítésénél

szárai fekete, piros és fehér penészgombák milliói által jó részben felemészten, már csak rostot és az állati emésztő szervezetre kártékonyan ható penészpórt tartalmaznak.

Nálunk még nagyon kevesen vannak azok, akik a termelt tengeri szárakat mind fedél alatt helyezik el, vagy földbe ásott vermekben vagy földfeletti ugynevezett zombolyai kazalban vermelik, vagy erjesztik, míg Amerikában 300,000—400,000-re teszik a számát az egyszerű farmereknél használatos toronyalaku, kerek alapu, 4—10 méter átmérőjű és 6—10 méter magas tengeriszár erjesztő tartányoknak: a szilóknak. Egy 8 méter átmérőjű és 8 méter magas ilyen hengeralaku torony, 400 köbméter = 2400 mm. tépelt szár befogadá-

38-ik ábra. Fowler magánjárója kéveköltő-aratógépet vontatva.

országot, senki sem igyekezett közönségünket felvilágosítani.

Körülbelül 100 millió métermázsa, vagy tiz milliárd kilogrammra tehető hazánk egy évi tergeriszár-termése. Egy 200 napon át, napi 10 kilót számítva egy marhára, öt millió szarvasmarhának volna elegendő gyomrottöltő olyan alaptakarmányul, mint a minőnek a buzakenyér, a tengeri szemből készült puliszka, vagy a burgonya az emberi táplálkozásnál számba jön. Az ember szalonnával, tejjel, hússal, tojással javítja fel ezen alaptáplálékát, az állat alaptakarmányát lóhere, luczerna, bükköny, szénával, répával, darákkal, kor-

és alászántásakor sok nehézséget, alkalmatlanságot és munkabértöbbletet okoznak a nélkül, hogy belőlük haszon származnék; míg felszeccskázva, illetőleg feltépve és a marha gyomrán átvezetve illő polgári hasznot nyujtanának a gazdának.

De még a nagy munkával összegyűjtött és későbbi felhasználásra szánt és kupokba összerakott tengeri szárát is ép úgy látjuk Alsó-fehérvármegyében és Hunyadban, mint Fehériben és Somogyban még márcziusban is a földeken állani, a mikor az őszi esők, a téli hó, a tavaszi esők minden értékes részt kilugoztak már a szárban és a mikor a tengeri levelei és

sára alkalmas és 120 marhát tarthat ki, 200 napon át 10 kilójával számítva a napi adagot. Épen 2-szer ilyen tartalmu a 10 méter átmérőjű és 10 méter magas szilo.

Ha száraz szárát helyezünk el benne, berakáskor, illetve befuváskor (mert fuvószerkezettel ellátott szártépő-géppel leggazdaságosabb a megtöltése) egy fecskendővel folytonosan öntözni kell, kűtönben megpenészedik vagy megszenesedik a tömeg. Ha zöld tengerit teszünk el a szilóba, akkor egy marhára naponta 20 kilót kell számítani, tehát fentleirt tornyok félannyi marha részére elegendők.

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSULAT
BUDAPEST

ugyszintén MAGÁNJARÓK (utimozdonyok) cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.)

Referenciák az ország minden vidékéről!

Legtökéletesebb rendszerű

Gőzcséplő- készletek

Ilyeneket Amerikában legnagyobb részt fából és pedig hornyolt hajópaddó-deszkából vagy padlóból szoktak összeállítani, a mely deszkákat függélyesen kell egymás mellé állítani és 50 centiméterenként elhelyezett vízszintes vasabroncsokkal kívülről hordó módjára összeszorítani.

Téglából, betonból vagy vasbetonból drágábbá kerülnek, de többszörösen tartósak.

A Fowler-féle magánjáró gőzeke.

Angolországban nagy divatja van a magánjáró gőzgépeknek. Nagy terheket országutakon ily magánjárókkal vontatnak és mivelhogy mindinkább tökéletesítették, ma már nagyon divatba jött ily magánjárókkal cséplni, szántani, arató-gépeket vontatni, stb., stb.

Sok gyár foglalkozik Angolországban magánjáró gőzmozdonyok készítésével, de legelől jár John Fowler, a kettős rendszerű gőzekék királya.

Ábráinkon bemutatunk ily Fowler-féle magánjárót, compound-szerkezettel és a mellső és hátsó kerek talpának kiszélesíthetősége szolgáló gyűrűkkel, billenő ekeesttel, melyet drótkötél kapcsol a mozdonyhoz.

A mozdonyok elöl és hátul kapcsai vannak, a melyekbe az eke vagy arató-gép a kötéllel hozzá kapcsolatik; a mozdony az ekét egy irányban hátuljával, másik irányban elejével huzza; a barázda végén tehát csak a mozdony kell helyet változtatnia és a billenő eke megy vissza a huzott barázda mellett. Nem kell tehát a táblán körbe forognia. Ennek az az előnye, hogy a lokomotív könnyen megközelíthető a vizes és szenes szekerek által a tábla szélén s ezeknek nem kell szántott földeken átvonszoltatniok.

A szántás úgy történik, hogy a billenő ekét a mozdony hátuljához kapcsolják, mire a mozdony megteszi utját a tábla hosszában. Oda érve, lekapcsolja a kötelet és a mozdony farával vissza hajt; a billenő ekét ismét hozzákapcsolja s vontatja visszafelé a billenő ekét, úgy hogy a tender elöl áll. A billenő eke nagy járókereke mindig a barázdában

jár. És így megy a szántás tovább. A billenő eke helyébe cultivatort is lehet tenni. A bekapcsolásokhoz pár percz elegendő.

Olyan birtokokba való ez az eke, a melyekben a termőföld eléggé kemény arra, hogy a mozdonyt megbirja.

Az aratógép huzására a legkisebb típusu mozdony jön alkalmazásba. Két vagy több aratógépet is lehet utána akasztani olyképp, hogy az aratógép kormányozható a gépkezelő által. Mindkét ábránk a leirtakat bővebben megmagyarázza. Bővebbet a John Fowler-féle iroda, Kelenföldről nyújthat az érdeklődőknek.

A házi kezelés a kincstár erdőbirtokaiban.

Még 1906. évben a »Gazdasági Lapok« július hó 8. számában egy rövid közleményben tettem említést a kincstári erdők fatermelésének házilag való kitermelése és értékesítéséről, azóta sok viz lefolyt a Dunán s ugylátszik nagy változáson is fog a kincstári erdők évi faterméseinek értékesítése átmenni, a mint azt a földmivelésügyi miniszter ur a költségvetés tárgyalásánál már említette is.

Ezen iránynak, mint első fecskéje megjelent a »Magyar Erdész«-ben azon hir, hogy a miniszter ur a kincstári erdők üzemének vezetésére az ország egyik tekintélyes szakemberét rendelte be, a ki eddig a selmeczbányai főiskolán az erdőhasználatra vonatkozó tárgyakat adta elő.

Azt hisszük, hogy ennél jobb választást a miniszter ur nem igen tehetett volna, mert azon egyén, ki éveken át a katedrán az erdőhasználatat tanította, magyarázta, az minden esetre a gyakorlatban is felfogja találni a helyes irányt arra nézve, hogy a kincstár erdőgazdaságai a legelőnyösebb módon legyenek kihasználva.

Azonban egyet nem szabad szem elől téveszteni, ugyanis azt, hogy némi kereskedői szellemnek is kell lenni azon egyénekben, kik az értékesítést helyesen végezni akarják, ezt majd a jövő mutatja meg, vajjon a vezető körökben az meg-e van, mert hiába erre születni is kell.

Egy körülmény azonban mégis figyelmünket lekötötte ezen egész dologban, ez pedig röviden az, hogy az erdészeti egyesület közlönyében az »Erdészeti Lapok«-ban ezen egész irányváltozásról egy betűvel sem történt említés téve, míg a »Magyar Erdész« egészen kis cikket szánt e nem közönséges változásra vonatkozólag.

Most már mindegy az akár miért történik is hallgatás az erdészeti lapokban, de az irányváltozat meg van, s ezt örömmel kell minden magyarnak üdvözölni, mert ez az államra s a munkásokra nézve is csak előnnyel járhat.

Egy erdőbirtokos.

A fatuskóknak eltávolítása robbantás által.

A »Gazdasági Lapok« 6. számában egy kis ismertetés jelent meg a következő cím alatt: »Fatuskókat kiszagató gép«. Daczára annak, hogy az itt említett kis közlemény gazdaságos voltával minden tekintetben egyetértek, ezen kis cikkecske mégis arra ösztökél engem, hogy a fatuskóknak egy olyan eltávolítási módjával ismertessem meg a t. olvasóközönséget, a mely a fenti eljárásnál is tetemesen kevesebb pénzbe kerül és talán még rövidebb időt is igényel, mivel ezen eljárásnál

nem kell számításba venni a költséges gép beszerzési stb., árát.

A fatuskókat a földből a legkevesebb költséggel és idő megtakarítással dinamit segítségével robbanthatjuk ki. Mielőtt azonban magához a robbantási eljárás leírásához hozzáfognék, szükségesnek vélem az alábbiakat felemlíteni. Mindenekelőtt a fatuskókat a felső terpeszkedő gyökerektől kell megszabadítani, a mi azáltal történik, hogy azok fejsze segítségével egyszerűen elvágatnak. A dinamit elhelyezhetése végett azután a tuskók vágási lapjának a közepén egy körülbelül 3 cm. átmérőjű lyuk furandó, a dinamit töltény (patron) számára. Azon esetben, ha a tuskó korhadt vagy már szét van hasítva, akkor annak egyik oldalán, közvetlen a főgyökere mellett furandó a dinamit töltény befogadására szánt lyuk. A mi a lyuk mélységét illeti, az függ a tuskó magasságától, mert a lyuk fenekének mindenkor közel kell esnie a tuskó azon részéhez, a melyből a gyökerek szétágaznak.

Ha a tuskó már így ki van furva, akkor annak megtöltése következik, azonban mielőtt még erről megemlékeznék, fel fogom említeni, hogy miképpen kell a dinamittöltényt a robbantáshoz előkészíteni. A töltény egyik végén a papírt, a melybe az be van csavarva, felbontjuk és azután abba a gyutacs vastagságának megfelelő fával körülbelül 1 1/2 cm. mély lyukat furunk, illetve olyan mélyet, a milyen hosszú a gyutacs a fenekétől a felső pereméig. Megelőzőleg azonban a gyutacsba beleillesztjük a gyújtózsineget és pedig úgy, hogy az annak egészen a fenekéig érjen, ha ez már megtörtént, akkor a gyutacs falát, az erre a célra készült fogó segítségével a zsinórra szoritjuk úgy, hogy azt abból már csak nagy erőfeszítés után lehessen kihuzni. Az így előkészített gyutacsot azután a dinamit tölténybe készített lyukba kell beszoritani, úgy, hogy a gyutacs felső pereme abból kiálljon. Végül pedig a felbontott papírt a gyújtózsínórhoz kell simítani, mivel a papír és a dinamit felső vége között hézag van, hogy a gyutacs felső pereme részére elegendő hely legyen.

Az így elkészített töltényt azután a tuskóba furt lyukba kell elhelyezni és óvatosan a lyuk fenekére szoritani, ha evvel is elkészültünk, úgy akkor töltővessző segítségével laza földet kell a töltényre reányomkodni, hogy az teljesen légmentesen el legyen a tuskóban zárva.

A lyukból kiálló gyújtózsínór felső végét hosszában felvágjuk, hogy annak hasítékába taplót helyezhessünk el, mivel a tapló könnyen gyulad és a legnagyobb szélben sem alszik el.

Azon esetben, ha a tuskó nagyobb és annak robbantásához egy töltény nem elégséges, akkor a tuskóba olyan mély lyukat kell furunk, a hány töltényt akarunk abba elhelyezni. A töltényeket meg úgy helyezzük el abba, hogy annak fenekére egy fel nem szerelt töltény jön, a melynek felső papírja már le van tépve s erre jön azután reá szorosan a gyújtózsineggel és

A Bőr- és lithion-tartalmú, természetes és vasmentes

Salvator-forrás

kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a hágyóhólyag bántalmainál és köszvényénél, a csukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Kapható átványvizkereskedésekben vagy a Szinye-Lipócsi Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

budapesti

gyapju-aukcziókra,

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és október hónapokban tartatnak meg. Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

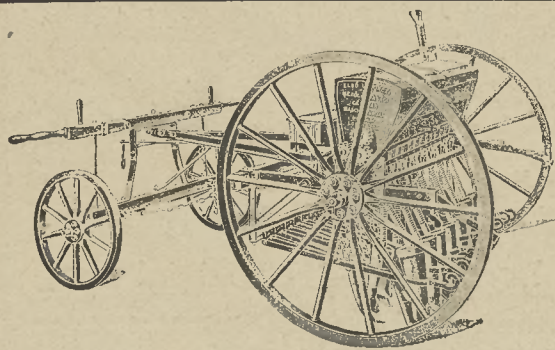
LOSONCI DRILL

tolókerekes SORVETŐGÉP, alul- és felülvető szerkezettel.

Első losonci mezőgazdasági gépgyár
BASCH ÉS TARJÁN mérnökök, LOSONCZ.
Kizárólagos vetőgépgyár. **Tessék árjegyzéket kérni.**

Kitüntetés: 1906. Kolozsvár: Aranyérem.
1906. Nagyvárad: Elismerő oklevél.
1906. Nagyvárad: Elismerő oklevél ujtásokért.

1907. Sepsiszentgyörgy: Aranyérem.
1907. Pécs: Állami ezüstérem.

gyutacsos felszerelt töltény. Ettől a módtól eltérőleg, még célravezetőbb, ha a tuskókba több lyukat furunk és azok mindegyikébe csak egy-egy töltényt helyezünk el, melyek közül azonban csak az egyik töltényt látjuk el gyutacsos és gyújtószinórral, mivel egy tölténynek a felrobbanása által a többi is fel fog robbani.

Ha valamelyik töltény nem robbana fel, azt semmiesetre sem szabad bántani, hanem a mellett vagy alatta, körülbelül 10 cm.-nyire új lyukat furjunk és azt az előbb leirt módon egy új tölténnyel töltsük meg.

A dinamit-adag nagyságára vonatkozólag felemlitem, hogy annyi gramm dinamitot vegyünk, mint a hány centiméter a fa vágási lapjának átmérője.

A dinamit a robbantott tuskókat nemcsak széthasítja, hanem azon tulajdonságánál fogva, miszerint a robbanás pillanatában lefelé hat, az egész tuskót úgy szétrepeszt, hogy annak további feldolgozása már vajmi kevés költséget és munkát igényel.

Továbbá még felemlitem, hogy ezen robbantásokhoz a legezészerűbb a gyújtószinegek közül az angol, másként fekete, vagy bikfor gyújtószinórt használni, nemcsak azért, mivel igen ritka esetben alszik el, hanem főleg azért, mivel 60 cm. hosszúságú ilyen zsinog éppen 60 másodpercig, azaz 1 percig ég. Így tehát, ha valaki 3 méteres gyújtószineget használ, úgy akkor az a meggyújtás pillanatától számítva, 5 percig fog égni, azaz az illetőnek, aki a gyújtást végrehajtja, 5 percnyi ideje van a legközelebbi földözék mögé bujni. Azon esetben, ha ezen gyújtószineg mégis elaludna és így a robbanás nem történt volna meg, 5 perc elteltével a töltény alatt vagy mellett 10 cm. távolságban a tuskóban minden veszedelem nélkül egy új lyuk furható.

Végül még felemlitem, hogy a gyújtószineg végében beszorított taplót a legezészerűbb égő kanóccsal meggyújtani, mivel az égő kanóc a legnagyobb szélben sem fog kialudni és azonkívül igen könnyen, egy szál gyufával, is meggyújtható. Ha több gyújtószineget kell egyedül meggyújtatunk, akkor égő kanóccsal kell azok meggyújtásához elindulnunk és a kanócot mindaddig égve hagyni, amíg az utolsó gyújtószineget is meg nem gyújtottuk, csakis azon egyszerű oknál fogva, mivel így azt igen rövid időn belül el fogjuk tudni végezni, úgy, hogy még elég időnk fog maradni egy erre alkalmas földözék mögé visszavonulnunk is.

Ezen fenti és alig ismert eljárást azért bártorkodom a gazdaközönségnek ajánlani, mivel mint volt tényleges állományu katonatisztnak nem csak alkalmam volt az utászoknál a robbantásokkal behatóbban foglalkozni, hanem egy alkalommal — alig egynéhány év előtt — 26 kat. hold letarolt bükk és luczfenyő erdőrészt kellett robbantás által, az azon a helyen építendő katonai elemi lőtér számára a tuskóktól megszabadítanom.

Bászkel Elek.

KÖNYVISMERTETÉS.

Uj otthonok. Az 1894-iki telepítési törvény alapján végzett munkáról számol be Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter legujabb

kiadványa, melyet Lovas Sándor miniszteri osztálytanácsos irt meg, és *A legujabb állami telepítések Magyarországon* cím alatt most került ki a sajtó alól. Az említett telepítési törvény hatmillió koronát bocsátott a földmivelésügyi miniszter rendelkezésére telepítési czélokra. Az e törvény által biztosított aránylag csekély anyagi erőt a telepítésre alkalmas állami földbirtokokkal és a telepesek támogatására fölvetett évi kisebb költségvetési tételekkel gyarapította a miniszter. Összesen huszonötezer négyszázhatvan kilenc kataszteri holdat sikerült vásárolni a telepítési alapból, a mely birtokok vételára 5,080.232 koronát emésztett fel. Két esetben 28.300 korona életjáradót fizet a telepítési alap, a melyeknek tőke értéke a fenti összegben nem szerepel. Az állam a maga birtokából 32.874 kataszteri holdat használt fel telepítésekre. Összesen tizenhat új telepen ezeröttszázkilenczven telepes család kapott új otthont. Teljesen új község csak kettő jött létre és pedig Krassószörény vármegyében Igazfalva és Bácsbodrog vármegyében Szilágyi. A többi már meglévő községeknek új telepesekkel való gyarapítása. A telepes községek közül Mosnica, Temesrékás, Bálintz, Monostor, Igazfalva és Facset a Temes és a Béga völgyében, Stancsófalva a Temesnek egyik mellékágában fekszik, Nagysármás, Kara, Marosludas, Felsődetrehem a Mezőségen, Magyar-nemegy Beszterczenaszódban, Vicsze Szolnokdobokában, Fehéregyháza pedig Nagyküllő vármegyében fekszik. Az egyfaluban levők rendszeren egy felekezetiiek, hogy a felekezeti terheket könnyebben viselhessék. A bácskai telepek kizárólag a Bácskából, a délvidékiek jobbra a Tisza-Maros szögéből és Torontálból, az erdélyi vidéken levők leginkább az Alföldről, Marostorda vármegyéből, továbbá a Kolozsvár és Torda környékén levő népesebb magyar községekből származnak.

A telepek vételára a régibb olcsóbb földárakhoz igazodik. A vásárolt birtokok közül csak Vicszen és Magyar-nemegyén mutatkozik a föld drágának. Egyébként a vételár lefizetését nagyon megkönnyíti a hosszú törlesztési idő (50 év) és az olcsó kamat, mely három erdélyi telepen csak két százalék, egyébként három százalék, a bácskai és délvidéki telepeken pedig négy százalék. Eddig összesen 2,345.105 koronát fizettek le a telepek és tartozásuknak mindössze 7.5 százalékaival, kereken 150.000 koronával maradtak hátralékban.

A földmivelésügyi miniszternek különösen nagy gondja volt rá, hogy a települő családok jól megválogattassanak. Ebből a czélból minden egyes alkalmasnak mutakozó jelentkező családot megnézetett. Gondja volt továbbá arra, hogy a kulturális és községi közcélok bőkezűen dotáltassanak s hogy ez intézmények fentartása az új települőkre nagy terhet ne rójon. A hol szükségesnek mutatkozott, támogatta az új gazdaságokat vetőmaggal, gyümölcsfacsemetékkel, jó tenyészállatokkal, több helyütt az utcák és az utak rendezésének költségeihez is járult.

A könyv részletesen leírja az egyes telepes községeket és a leírást száznegy képpel élénkíti. A közölt képek az új otthonok erőteljes fejlődéséről tesznek tanúságot. A ki figyel-

mesen elolvassa a könyvben közölt részleteket, arra a meggyőződésre jut, hogy az okos, a hozott áldozatokért megfelelő közgazdasági és kulturális hasznokkal fizető telepítés első iskoláját sikerrel megállottuk és a szerzett tapasztalatok a telepítési akció nagyobb arányu folytatását nemcsak lehetővé, de szükségessé is teszik.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. *Veszélytelen szer borjutetvek ellen.*

Milyen szert lehet használni, a mely nem okoz veszedelmet a borjutetvek ellen. A higany preparatumokkal már megjártam, azokat nem kívánom igénybe venni. *L. P.*

Kérdés. *Luczernatörésbe tavaszbuza.*

3 éves luczernát föl kell törnöm, mert nagyon megritkult. Tavasz buzá óhajtok bele vetni, de tartok attól, hogy megdől és kalásza üresek lesznek. Nem lenne czélszerűbb inkább zabot vetni bele? *J. V.*

Kérdés. *Szeszmoslék szecskával keverten mint takarmány.*

A természetes takarmány fogyatékán van. pótlásul vettem 20 mm. száraz tengeri szeszmosléket, kevertem szecskával, de ökreim nem eszik meg. Kérek tanácsot, mitévő legyek? Miként készítsem el ezen takarmányt, hogy az ökrök elfogyasztsák? *S. I.*

Kérdés. *A cselédmarha konvenczió.*

Gazdaságomban a cselédmarhák szénát kapnak porezió szám, mennyi lenne napi adag középminőségű szénából a hivatalos napi adag sulya egy tehénre, a melynek átlagos sulya 500—600 kilogramm élősulyal bir. Mennyi sulyu I. rendű széna, mennyi sulyu középminőségű széna, mennyi sulyu zuzott (árpa szalma és széna keverék) adandó a mostani törvény szerint. Vajjon azon takarmány ellenében, a mit a gazda etet teheneivel, mást kívánhat-e a cseléd? *R. F.*

Felelet. *Magfogás luczernával* című kérdésre.

Tapasztalásból mondhatom, hogy fiatal luczernást magnak hagyni nem tanácsos. Sok gyöker elpusztul a magfogás után és a luczernés csakhamar kiszántható. Én a 4 éves luczernást szoktam magnak hagyni, a mely már ugyis ritkább állású és nem oly baj, ha ki is szántandó. *Daróczy L.*

Felelet. *Dohányföld műtrágyázása* című kérdésre.

A dohánynak tavasszal gyorsan ható műtrágya kell. Tehát pro kat. hold 2 mm. superfoszfát és 7—8 mm. fahamu (ki nem lugzott). Ezek sekélyen elszántandók. Ezekre felül 80 kg. klórsavas amonium, a mely csak befor-málandó. Ezeknek az eredménye nagyobb lesz, mint az istállótrágyáé. *L.*

Felelet. *Felelősség megsavanyodott tejert* című kérdésre.

Tisztelt kérdésttevő ur szerződése nagyon felületes lehet, ha nincs kitéve benne az esetleges megsavanyodásra semmi tétel.

Általános szokás szerint s logikusan is csak a tej átadásáig lehet felelős a termelő közvetlen vevőjével szemben, mert számtalan mód van az esetleg megsavanyodottan érkezett tej felismerésére (forralási, alkohol, alizarin, bakmusz próba stb.) melyek mindenikével azonnal megállapítható, hogy savanyubb-e ez a tej a kelleténél vagy sem.

A selektált (kiválogatott) anyarépákról nyert és impregnált takarmány-répamagnak manapság sem párja, sem konkurrencziája nincs.

Kapható:

Mauthner Ödön cs. és kir. udvari **Budapesten.** magkereskedésében

➡ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➡

Az átadásnál, illetőleg átvevésnél tovább nem terjedhet a termelő felelőssége s az az indok, hogy a kereskedő, vagyis viszontelárusító vevői küldték vissza a tejet, nem fogadható el. Vizsgálja meg az a t. kereskedő a tejet s ha rossz, ne vegye át teljes árban. Megbízhatatlan kereskedőkkel szemben legyen megbízottunk a helyszínén!

Szász Ferencz.

Felelet. *Tarlórépa okoz-e bűdös répaizt a vajnak című kérdésre.*

A bajt ne a tarlórépában tessék keresni, hanem az *istállóban*. Tudvalevőleg a tejnek rendkívül nagy az absorbeáló képessége s magába vesz minden szagot, mely környezetében van, s így természetesen az istálló fajszaiban, esetleg füllesztő rekeszeiben lévő, beivódott répanedvtől, vagy istállóban felhalmozott répától származó répaszagot is s a *tej*, valamint a belőle készített *vaj*, *répaizt* lesz.

Tessék gondoskodni az istálló-kellő fertőztetéséről, a tejet ne az istállóban, hanem künn, vagy pedig egy mellékhelyiségben gyűjtse össze, istállóban, valamint fejésnél első és legfontosabb jelszó legyen a tisztaság s a hiba meg fog szünni.*)

Állítólag okozhatja a répaizt egy baktérium is, mely a tejben tovább fejlődik, de az nincs megbizonyítva, hogy az emésztő csatornán keresztül juthatna a tejbe s épen ezért a gondos szellőztetés és tisztaság ez esetben is segít, ha pedig nem segítene, akkor a *vajkészítésre szánt tej előzőleg pasteurizálendő!*

Szász Ferencz.

HIREK.

Az Urlovasok szövekezete az ez évi lóversenyi időpontjának közzétételére kért fel: *Alag*. Első tavaszi meeting márczius 29., 31.; április 2., 4., 5. Második tavaszi meeting: április 19., 20., 22. — *Pozsony*. Tavaszi meeting: április 30., május 2. — *Alag*. Nyári meeting: június 14., 16., 18. — *Siófok*. Nyári meeting: július 4., 5. — *Tátra-Lomnicz*. Nyári meeting: augusztus 2., 4., 6. — *Alag*. Szeptemberi meeting: szeptember 1., 3., 5., 6., 8. Novemberi meeting: november 5., 7., 8. A közönség érdekében kérnök még helyt adni b. lapjában azon figyelmeztetésnek is, hogy a jegyek láthatólag viselendők.

A békésmegyei gazdák gyűlése. A Békésmegyei Gazdasági Egyesület, mint *Békés-Csabáról* jelentik, *Beliczey Géza* elnöklésével látogatott választmányi ülést tartott, a melyen elsősorban az egyesület jubileuma alkalmából tervezett nagyszabású mezőgazdasági és ipari kiállítás ügyével foglalkoztak. Az elnök megnyitó beszédében bejelentette, hogy a mezőgazdasági és ipari kiállítás ügyében megkereste az egyesület az aradi iparkamarát és a vármegye ipartestületeit és fölhívta őket, hogy nyilatkozzanak, részt vesznek-e a kiállításon? A fölhívásra eddig 14 ipartestület nyilatkozott és tudatta, hogy a kiállításon örömmel vesz részt. Azonkívül *Wenckheim Dénes* gróf elnök, *Beliczey Géza* ig. elnök, *Dérczy Péter*, *Fábrty Károly*, *Haraszi Sándor*, *Polner Ödön* tiszteletgett a földmivelésügyi miniszternél és kérte, hogy támogassa az egyesület kérelmét és adjon a kiállítási célokra szolgáló alpból bizonyos összeget az egyesület rendelkezésére. A földmivelésügyi miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és ígéretet tett, hogy abban

*) (»Legjobb vajmester a tisztaság«).

az esetben, ha az egyesület programját és a költségvetést hozzá fölterjeszti, készséggel támogatja anyagilag a kiállítást. A választmány örömmel vette tudomásul a bejelentést, mely után *Pfeiffer István* titkár terjesztette elő a kiállítás programját és költségvetését, a melyet a választmány egyhangulag elfogadott. A kiállítás idejét szeptember 6—13. napjára állapították meg. Végül az egyesület választmánya elhatározta, hogy tiltakozik a szerb kereskedelmi szerződés rendelkezése ellen, a mely a vágott marha behozatalát megengedi.

Mezőgazdasági főiskola Horvátországban. A horvát-szlavon-dalmát országos kormány Zágrábban, az ottani egyetemmel kapcsolatban mezőgazdasági főiskolát létesít. Egyidejűleg azonban megszüntetik a kőrösi gazdasági tanintézetet.

Kiállítás Érsekújvárott. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület a májusi nemzetközi lóvásárral kapcsolatosan, gazdasági gép- és iparcikk-kiállítást rendez. A kiállítást fedetlen területen rendezik. Minden kiállítónak jogában áll kiállítandó tárgyai részére az e célra megjelölt helyen csarnokot, sátrat fölláttatni, vagy a kiállítandó tárgyakat a szabadban elhelyezni. Az esetleg fölláttatandó csarnokok, sátrak, vagy a kiállított gépek által elfoglalt területért négyzetméterenként 50 fillér térdíj fizetendő. Apróbb tárgyakat az egyesület költségén fölláttatott csarnokban fognak elhelyezni. Az itt elhelyezett tárgyakért négyzetméterenként 150 fillér fizetendő. A térdíj felerésze a bejelentés alkalmával, felerésze pedig a vásárt megelőző napon az egyesület pénztári hivatalánál, vagy az egyesületnek a térdíj beszédése céljából kiküldött megbízottjánál lefizetendő. A kiállítást látogató közönség nem fizet belépő díjat.

Szabadságolás az aratásra. A közös hadsereg rendeleti lapjának e hónap 18-iki mellékletében az aratás idejére a szabadságolástról legfelsőbb rendelkezés látott napvilágot. Ezek szerint ő felsége elrendelte, hogy az összes hadtestparancsnokságok a nyári fegyvergyakorlatozás programjába próbaképpen mintegy három heti fegyvernyugvást vegyenek föl, mely idő alatt a legénységnek az aratásra szabadságot adnának. A hadügyminisztérium kiegészítésül elvi és részletekre vonatkozó rendeleteket közölt a területi parancsnokságokkal.

Az erdősítési jutalmak kiosztása. A földmivelésügyi miniszter minden esztendőben állami jutalomban részesíti azokat, a kik kopár vizmosásos és futóhomokos területeken mezőgazdasági jelentőségű erdősítéseket végeznek. A jutalmakat az erdősítés megkezdésétől számított öt év múlva adják ki, tehát ebben az évben az 1902-ik esztendőben megkezdett erdősítésekért osztották ki a hat nagy és tizenkét elismerő jutalmat, melyért huszonnegyed birtokos nyolczszázhetvenkét hold kiterjedésű erdősítése révén folyamodott. A földmivelésügyi miniszter *Lászlóffy Gábor* főerdőtanácsos javaslata alapján a jutalmakat a következőképpen ítélte meg: A két ezer-ezer koronás nagy jutalmat a brassómegyei *Pürkekec*, s ugyancsak a brassómegyei *Braczarozsnyó* községek kapták. Nyolczszázkoronás jutalmat kapott *Hosszufalu* és *Rózsahegy* nagyközsége, 600 koronás jutalmat kapott *Nagy Dénes* mezőbergenyei (Marostorda vár-

megye) birtokos és a középajtai református egyház. 500—500 koronás jutalmakat kapott *Gálos községe*, íj. *Pataky László* deésfalvi birtokos, 400—400 koronás jutalmat kapott *Mátyás Sámuel* buzásbesenyői birtokos, a budaörsi urbéresék és *Ósebeshely* községe. 300—300 koronás elismerő jutalmat kaptak: az isaszegi urbéresék és *Nagyalmács* községe. A miniszter ezenkívül *Esterházy Miklós* Móric grófnak, a *veszprémi püspökségnek*, *Brassó városának*, *Podmaniczky Gyula* bárónak, *Hábermann Erzsébetnek*, *Esterházy Ferencz* grófnak, *Floch-Reyhersberg Alfrédnek*, *Csáky Kálmánné* grófnénak, *Königszeg* Ferencz grófnak, a *kalocsai káptalannak* elismerését nyilváníttotta amaz áldozatkész közreműködésükért, melyet közérdekben történő erdősítések körül tanúsítottak. Ugyancsak ez alkalomból a földmivelésügyi miniszter mindazoknak, a kik az erdősítések létesítésénél, gondozásánál érdemeket szereztek, jutalmat utalványozott ki. Így *Orlovsky Gyula*, Brassó vármegye erdőmestere, *Lenhard Antal*, a kalocsai székeskáptalan, *Holfeld Henrik* és *Máhr Károly*, az Esterházy-uradalmak erdőmesterei egyenként 250—250 korona jutalmat kaptak. Ezen a téren kifejtett hasznos tevékenységükért a miniszter *Pfaff Mihály* Barczarozsnyó község jegyzőjének és *Busch Mihály* bírónak, valamint *Wéber János*nak, a budaörsi urbéresék elnökének meleg elismerését fejezte ki. És hogy jövőben az erdőörököt az erdősítési munkálatoknak fokozottabb mértékben megnyerje, 24 uradalmi és községi erdőört 60—100 korona jutalomban részesített.

A cserebogár irtása. A földmivelésügyi miniszter megbízta *Jablonovszky József* dr.-t, a rovtartani állomás vezetőjét, hogy a cserebogár, valamint a pajor irtására vonatkozó rövid ismertetést írjon. Ez az ismertetés már el is készült és ingyen megküldik bárkinek, ha levelezőlapon ír vagy a földmivelésügyi minisztérium könyvtárának vagy az állami rovtartani állomásnak (II., Debrői-ut 15.).

A tolnai selyemfonó. *Bezerédj Pál* selyemtenyésztési meghatalmazott előterjesztésére az eddig vállalatban kezelt tolnai selyemfonót a jövőben a földmivelésügyi miniszter elhatározása folytán házi kezelésbe veszik és a gyárat lényegesen kibővítik. Épülni fog egy nagy gubóraktár és gubóbeváltó-állomás, a melyre a földmivelésügyi miniszter a pályázatot már kiírta és tervbe van véve, hogy a tolnamegyei termelőktől már ebben az évben Tolnán váltják be a beszállított gubókat. A gyárban eddig háromszáz munkásnő volt alkalmazva. De a házi kezelés folytán nagyobbodott az üzem és ennelfogva több munkásnőt fognak alkalmazni.

Len- és kendergyár Csornán. A csornai földbirtokosok körében széleskörű mozgalom indult meg egy nagyszabású len- és kenderkikészítő gyárnak szövetkezeti alapon való létesítése tárgyában.

Állami parcellázás Vas vármegyében. Vas vármegye vasvári járásában február elsején kezdte meg *Hellebronth Géza* miniszteri tanácsos a Festetich-féle grófi birtok parcellázását s a felsőoszkói, vasvári, pácsonyi, győrvári, hegyháthodási és vasvári birtokra megnyitotta az előjegyzést. A parcellázás megkezdésének hírére a nép valóságosan megrohanta az előjegyzési irodát. A miniszteri tanácsos kénytelen volt községenként beosztani az előjegyzést. A kiküldött bizottság előtt napon-

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK,
TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

kint három-négyszáz ember jelenik meg ; mind földet akar, pedig a vételár tiz százalékát már a fölratkozáskor le kell fizetni és nyolcz holdnál kisebb parcella nincs. Ügynökök kölcsönt ajánlottak a népnek, de az ajánlatra senki sem hederített. Mindenki készpénzzel akarja megfizetni az egész vételarat. *Husz sótonyi embert, aki éppen kivándorolni akart, elfogadtak vevőkül, mire nyomban letettek kívándorlási szándékukról. A tizenkétezer holdnyi területből a huszonöt holdnál kisebb parcellák máris tul vannak jegyezve. Lestyánszky Sándor nemrégiben Vasvárra érkezett s az ő elnöklésével eldöntetett, hogy az előjegyzettek közül kiket fogadtak el vevőkül.*

APRÓK.

A répagyökér üszkösödése. Hollrung szerint, ha répaüszög a növény első fejlődési korszakában lép fel, akkor a föld kellő átjártatása levegővel, kellő felmelegedése és jó erjedése azok a feltételek, a melyek szem előtt tartandók. Néha abszolút mézshiány is oka a baj felléptének, valamint a gyakori esőzés okozta eliszapodása is a földnek. Főleg három gomba idézi elő a gyökér-üszögöt: a *Pythium de Baryanum* Hesse, a *Phoma betae* Frank és az *Aphanomyces laevis* de Bary, a melyek Németország répa-földjein nagyon el vannak terjedve. A vetőmag candirozása mézsporrall és a csávázás 3%-os rézgálicz-oldattal nem vezetnek eredményre. Busse és Fest megállapítják, hogy Németországban nincs oly répatábla, melyben a gyökér-üszög elő ne fordulna. A gyökér-üszög sokszor érzékenyen csorbitja a termésmennyiséget.

Töktermelés nagyban. Humusos gazdag föld alkalmas a töktermelésre. Minthogy tudvalevőleg a tök a kései fagyok iránt a legérzékenyebb, jó későn ültetjük (május elején). A fészkek távolsága 150 méter minden irányban. A fajták: a mázsás tök, *Potiron d'Espagne*, a korfui és a connecticuti tök. Külső színre nézve zöldek, sárgák, vörösek, ezüstszürkék, fehérek. A nagy török tök és főleg az amerikai Ohio tök nagyon édesek és táplálók. A töknek eltartása nehéz. Hűvös, fagymentes száraz helyen lehet csak a téli fagyok okozta romlástól megóvni. Ha ilyen helyünk van, egy évig is eláll. A mag 6—8 évig is csiraképes; de csak a csutka oldalán levők csiraképesek, ellenben az azon felül levő magvak terméketlenek. Ha a tök kopogtatásra mély hangot ad, akkor érett. A magnyeresés céljából termelők ősszel aratás után a tököt felmetszik és a magokat a nyálkával együtt kádakba dobják, a hol át kell erjedni a kotyvaléknak. Ép úgy, mint az ugorika magnál és ekkor a mag elválik a kocsonyától és vízzel öblögetve, szépen elválik. Az erjedéshez 4—6 nap okvetlenül kell. Az így nyert magot csak a napon szabad szárítani és nem kemenczén. A töknek nagy ellensége a mezei csiga. Ha föllépett, akkor kis szénacsomócskákat rakunk a fészkek közé. A csigák ezekbe bujnak és vele együtt eltávolíthatók. Másik ellensége a lisztharmat, mely úgy is ismerhető föl, hogy a tökleveleket fehér réteg fogja be. Ez ellen a kénporozás jó, a Schloesing-féle lecsapott kénporral.

Vetésforgó Breznóbányán. A Zólyom megyében, Breznóbányán, a Garamvölgyben levő hegyvidéki földmives-iskola földet két forgó-

ban kezeltetnek. Az A) forgó kiterjedése 16 hold s a forgója: 1. rozs; 2. kapás; 3. zab; 4. zabosbükköny és őszi keverék trágyába A B) forgó 19.5 hold: 1. kapás trágyába; 2. zab herével; 3. here; 4. here; 5. őszi rozs; 6. tavaszi árpa. A gazdaságnak 76.81 kat. hold rétje van és 102.3 kat. hold tavaszi legelő, 1500 méter tengerszín fölötti magasságban. A földmives-iskola gazdaságában 66.50 kat. hold szántóföld, 73.81 kat. hold rét és 102 hold legelő, faiskola 3.36 hold, füzes 0.25 hold, tiszt kert 3.36 hold, hegyoldal gyümölcsös 18.38 hold, park és major 9.68 hold. Összesen 283.08 hold. Az állatállomány 4 pár ló és 2 pár ökör. 35 db pinzgau tenyészmárha 15 drb tehén és 130 drb juh. Yorkshir sertések: 1 db kan, 7 db kocza és malaczaik. A trágyatermelés cirka 5000 mm., ezzel mintegy 16 kat. hold szántó és 10 kat. hold rét évente trágyáztatik. Az érdekes gazdaságot Gyulai Károly h.igazgató vezeti.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A lefolyt hét elején beköszöntött néhány napi fagy nem igen bírt befolyjni a vetőmagvak forgalmára. Mindenféleségnek kereslete nagyon élénk luczerna- és lóheremag pedig oly nagy a mi lyenre eddig példa nem volt. Vörös lóhere nagyon kapós és árának emelkedése volt észlelhető, mely előreláthatólag még fokozódni fog. Luczernamagnak folytatólag is rengeteg kereslete van, a legtöbb magkereskedő már tudott árúján és a mi csekély készlet még van egyes czégeknél, annak ára már tetemesen feljebb ment. Takarmányrépamag. Az impregnált répamagvak iránt nyilvánuló vásárlási hajlandóság ugyszólván rohamosnak nevezhető és a mint már előbbi tudósításokban említettük a kelendőbb fajták u. m. eckendorfi s oberndorfi fajták aligha lesznek elegendők a szükséglet fedezésére. Az egyetlen magféle, melynek ára ismét hanyatlott: a bükköny, melyre a lejjebbzállt árak daczára sem igen vetnek ügyet. Hámozott balta-cimből néhány kisebb tétel még kapható. Ára nem változott. Muharmag daczára annak, hogy némi kereslete észlelhető, mégis csöndes és változatlan az irányzata. Mindennemű fűmagvaknak rendkívüli élénk keresletök van.

Jegyzékek nyers áruért 100 kilónként Budapesten:

Vöröslóhere	195—205 K.
Vöröslóhere nagy arankás	175—185 »
Luczernamag, világos szemű	185—190 »
Luczernamag, barnás szemű	175—180 »
Nyulzapuka	150—155 »
Biborhere	36—40 »
Baltaczim	38—40 »
Tavaszi bükköny	14—15 »

Szesz.

A szeszüzletben a hét elején változatlan irányzat uralkodott, de a hét végén szilárdabb bécsi jegyzékek folytán élénk kereslet mellett a kínált tételek valamivel drágább áron kerültek forgalomba.

Elket: *finomított szesz* adózva 161.50—162 K. adózatlanul 62.50—63 K., nagyban azonnali és márcziusi szállításra.

Élesztőszesz adózva 161.— K.ig adózatlanul 62.— K.ig kelt nagyban és 1 K drágábban kicsinyben.

Denaturált szesz hordóval együtt nagyban 54 K kelt el kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz 56—57.— K talált vevőre ab termelő állomás.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 58—59 K.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	162—162.50 K
Finomított szesz adózatlan	63—63.50 »
Élesztőszesz adózva	161.50—162 »
Élesztőszesz adózatlan	62.50—63 »
Nyersszesz adózva	161—161.50 »
Denaturált szesz	54—54.25 »

Készáru-tőzsde 1908. márczius hó 27-én.

Fajta	Hektolliterenkinti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára Budapestben		100 kilogramm készpénz ára Budapestben	
		Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:					
Tiszavidéki	75	22.95	23.35	79	23.60
"	76	23.15	23.55	80	23.70
"	77	23.30	23.70	81	23.80
"	78	23.45	23.85	—	—
Főhermegyei	75	—	—	79	23.40
"	76	22.85	23.25	80	23.75
"	77	22.95	23.45	81	—
"	78	23.15	23.55	—	—
Postvidéki	75	22.70	23.10	79	23.45
"	76	22.90	23.80	80	—
"	77	23.—	23.50	81	—
"	78	23.25	23.65	82	—
Bánsági	75	22.75	23.15	—	—
"	76	23.—	23.40	79	—
"	77	23.15	23.55	80	—
"	78	—	—	—	—
Bácskai	75	22.95	23.35	—	—
"	76	23.75	23.55	—	—
"	77	23.25	23.70	—	—
"	78	—	—	—	—
"	—	—	—	—	—
Rozs elsőrendű új	—	—	—	20.85	20.95
középmínőségű (új)	—	—	—	20.65	20.75
Árpa takarmányárú, elsőrendű	—	—	—	14.60	14.80
másodrendű	—	—	—	14.40	14.60
Köles	—	—	—	—	—
Zab elsőrendű (új)	—	—	—	16.30	16.60
középmínőségű (új)	—	—	—	15.70	15.90
Tengeri beföldi román v. bolgár	—	—	—	13.80	13.55
Repcekalászta	—	—	—	—	—

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövethozati gabonaraktárak gabona és őrlemény forgalmáról és készleteiről.

1908. márczius 14-től 1908. márczius 21-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Ros	Árpa	Zab	Tengeri
mennyisége métermázsákban					
I. Készlet és forgalom.*					
Készlet 1908 márcz. hó 14-én	761.240	177.571	154.517	142.760	124.907
Béta-1908. márcz. 14-től 21-ig	15.025	774	5.024	12.912	26.009
Kita-1908. márcz. 14-től 21-ig	57.095	11.104	14.744	21.259	26.017
Készlet 1908 márczius hó 21-én.	719.170	167.341	144.797	134.413	124.899
II. Az 1908. márczius hó 21-én megállapított készletek részletezése.					
A) Nyilvános áruraktárak.					
Barcs	32.882	2.790	—	13.631	19.350
Békéscsaba	20.766	30	1.167	201	4.235
Bereillyújfal.	1.487	1.816	6.263	68	—
Brassó	3.461	—	1.245	7.510	3.8.2
Budapest	264.473	83.194	8.882	17.324	1.136
Csáktornya	18.596	3.234	243	917	1.070
Czegléd	20.908	1.339	2.530	693	27
Débrecezen	10.910	23.738	4.770	3.874	584
Ermihályfalva	3.331	12.835	37	62	2.228
Fiume	5.005	206	8.280	11.578	57.569
Kaba	13.318	1.00	959	243	180
Karczag	12.343	—	330	34	—
Kassa	3.367	692	3.914	2.001	70
Kisujzállás	35.382	392	2.120	259	125
Kisvárdá	—	—	—	—	—
Kolozsvár	11.609	32	2.010	3.723	702
Marosudás	9.637	1.164	454	1.027	1.052
Marosvásárhely	7.016	—	1.297	2.523	—
Mátészalka	4.800	4.827	—	195	1.568
Mezőtur	3.362	—	3.828	131	437
Miskolcz	8.837	277	15.289	2.062	615
Nagybecskerek	40.5.4	1.029	119	19.300	8.907
Nagykanizsa	13.837	2.963	17.136	1.397	773
Nagyszalonta	949	907	1.225	817	12
Nagyszében	793	—	112	2.739	393
Nagy Várad	3.866	482	—	371	270
Nyiregyháza	9.977	17.4.7	1.255	472	203
Nyitra	9.184	—	949	206	—
Pancsova	2.333	—	—	150	3.135
Pozsony	25.579	939	23.284	213	313
Szarvas	25.540	—	1.988	140	221
Szalmár-Németi	8.718	5.263	179	5.840	2.243
Szeged	4.780	101	2.033	—	492
Szoboszló	13.894	73	4.008	20	292
Szombathely	1.574	124	10.280	613	38
Temesvár	11.361	—	99	13.830	681
Versce	7.635	—	460	1.217	4.185
Sziszek	2.368	—	29	8.139	4.910
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonaraktárak.	7.351	201	19.191	8.396	2.031

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ordódy Lajos.

Boroszló Budapest

Kedvezményes árak és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

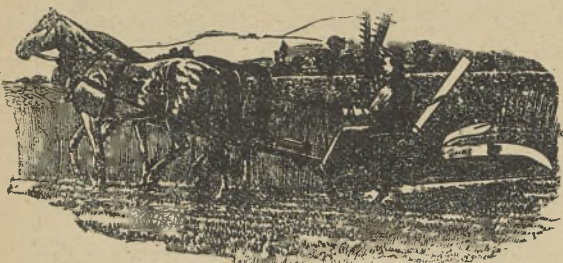
Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

! Utólérhetetlen teljesítésben és könnyű járásban!

Uj gabona-
aratógép
„Handy“

Szénaforgatók — Lógereblyék

Uj fűkaszálo „Darling“ kedvence minden tulajdonosának, szolidabb az amerikai gyártmányoknál. ▽

UMRATH és TSA BUDAPEST, V. KER.,
Váci-körút 60. szám.

Gézséplőkészletek 12 HP-ig. — Ipari mozgonyok 200 HP-ig.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
UJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.

WOHANKA-FÉLE JAVITOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI

TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVÁLASZTÁS ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELÉS
~ SZAVATOLÁS MELLETT ~

WOHANKA és TARSABUDAPEST,
V. VÁCI-KÖRÚT 76.
HELLER MÓR BÉPESZT

Riparia Portalis alanyon oltott fás szőlőoltványok bőtermő borfajokból és csemegefajokból:

1 éves borfajok	I. oszt.	85.—	frt ezrenként
2 „	I. „	125.—	„
	II. „	35.—	„
1 „ csemegefajok	I. „	95.—	„
2 „	I. „	135.—	„
	II. „	45.—	„

Válogatott jó II-od osztályuak adhatók ezrenként 45.— frt árban Eladó még mintegy 40,000 drb gyökeres Riparia. Czim: **Mósa Ferencz, Maroscsapó.**

HAUPTNER

állattenyésztési, állatorvosi műszerek,

czikkek:

mint bárzsingsondák, orrgyűrűk, szúrscapok, nyirógépek és ollók, állatfüljelzők, irrigatorok, sebfeckendők, stb.

legdusabb választékban raktáron. Vezérképviselő:

GEITTNER és RAUSCH

czégnél

Budapest, VI., Andrásy-ut 8. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KALISÓK

nevezetesen kaint, kalitragyázó stb. szállítására ajánljuk:

F. GROBE & Co. Berlin W. 9.

Abteilung Kalisalze und Düngemittel.

Képviselő:

REICH ADOLF, Budapest, Csengeri-u. 78.

Haszonbérbe

kiadó Erdélyben a Maros mentén családi körülmények miatt **egy göztégla- és cserépgyár 500 hold földbirtokkal**, avagy esetleg a gyár külön is. **Évi bér 36.000 korona.** Tájékoztató közöltetik, hogy a mult évi kimutatott tiszta jövedelem akadályozott kezelés mellett is 78.000 koronában lett kimutatva. Czim a megtudható a kiadóhivatalban 747. szám alatt.

19288. számhoz.

Birtok bérbeadási hirdetmény.

Mely szerint ezennel közhírré tétetik, hogy a **Tolnávármegyében, Németkeér község határában** egymáshoz közel, e y 97.96/1600 holdas és egy 456.1151/1600 holdas tagban fekvő, a kellő gazdasági épületekkel, részben már felszerelt részben az uradalom által még pótlólag felszerelendő egyetem alapítványi „**Nagy- és Kis-Magyaros**“ nevezetű földbirtok, — mely mivelési ágazatok szerinti felosztásában:

Belsőségben	6.59/1600 holdat,
Kertben	0.1149/1600 „
Szántóföldekben	508.516/1600 „
Kaszáló- és legelőkben	32.396/1600 „
Erdőben	2.1462/1600 „ és
Adómentesekben	3.865/1600 „

összesen tehát 553.1247/1600 hold földterületet foglal magában:

1908. évi október hó 1-től kezdve 1920. évi szeptember hó 30-ig terjedő 12 évi időtartamra írásbeli zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás útján haszonbérbe fog adatni.

Az írásbeli zárt ajánlatok, melyek egy koronás bélyeggel, nemkülönben bármely kir. adóhivatalnál — vagy a kir. közalapítványi központi pénztárnál (Budapest, vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium) készpénzben avagy magyar állampapirokban leteendő 3000 korona bántpénzről az illető pénztár által kiállított hivatalos nyugtákkal ellátandók és melyekben a „Haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek“ ismerete és elfogadása kifejezetten kijelentendő, s melyek borítékain feltűnő módon jelzendő, hogy a „Németkeéri egyetem alapítványi birtok bérletére“ tétetnek, **folyó 1908. évi április hó 22-én délelőtti 11 órájáig** a vallás- és közoktatásügyi Miniszterium segédhivatali főigazgató-helyettesénél (V. kerület, Hold-utca 16. szám földszint) annyival is inkább pontosan nyujtandók be, mivel később benyujtandó vagy beérkezendő, nemkülönben a feltételektől eltérő és a bántpénz letételét igazoló hiv. nyugta csatolása nélkül beadott ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A „Haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek“ időközben, vasárnapok kivételével, a hivatalos délelőtti órák alatt Budapesten a vallás- és közoktatásügyi Miniszterium segédhivatali helyettes igazgatójánál, vagy Szekszárdon, az ottani kir. közalapítványi felügyelőségénél tekinthetők be, de utóbbi hivataltól 5 korona költségösszeg beküldése ellenében meg is szerezhetők.

A beérkezett írásbeli zárt ajánlatok a **vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium IX-ik ügyosztályában (Budapest, V. kerület, Vadász-utca 33. sz. harmadik emelet) 1908. évi április hó 22-én déli 12 órakor nyilvánosan fognak felbontatni**, mely ténykedésnél az ajánlattevők személyesen jelen is lehetnek.

Budapest, 1908. márczius 9 én.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

MEGJELENT!

KODOLÁNYI-féle 1908. évi

MEGJELENT!

48-ik ÉVFOLYAM

GAZDASÁGI ZSEBNAPTÁR

a szokott csinos kiállításban, de az ediginél sokkal bővebb és változatosabb tartalommal.

Ára helyben 2 korona 80 fillér. —
Ajánlott postai szétküldéssel K 3.25.
Utánvétellel küldve K 3.45.
Megrendelhető a „GAZDASÁGI LAPOK“ Kiadóhivatalában, Budapest, IV. Ker., Múzeum-körút 7. sz.

Keltető-tojások

Kendermagos plymouth rocksok, melyek 1907. évben aranyéremmel, számos I. és tiszteletdíjakkal lettek kitüntetve, I. díjjal Budapesten, Wienben és Hamburgban díjaztattak, óriási husyukok és téli tojók, 1 drb keltető tojás ára 50 fillér.

Vörös rhode islandok, közvetlenül Amerikából importálva, melyek I. díjjal Budapesten és a legjobb rhode-indlandokért Hamburgban 1907. évben I. és tiszteletdíjjal lettek kitüntetve; legjobb tojók, igen edzetek, legfinomabb husuak; 1 darab keltető-tojás ára 80 fill.

Vörös sussexek a világ legnagyobb kiállításain I. díjjal kitüntetve, így 1907. évben Londonban a Kristály-palotában, a legjobb angol haszonbaromfi fajta, főleg az angol mintagazdaságok kedveltje, a legkorábbi tojó, már január havában költ, hófehér husu, 1 darab tenyésztojás ára 1 kor. 20 fillér.

Fekete hollandiaiak, gyönyörű, óriási fehér, bóbítával, számos I. díjjal kitüntetett tenyésztés. I. díjjal Budapesten, aranyéremmel Pozsonyban 1907. tyukok mesésen szépek, jó tojók, 1 darab tenyésztojás ára 60 fillér.

Fehér sisakos gyöngytyukok, a keltetés megkezdésének ideje május, 1 drb tenyésztojás ára 50 fillér.

Nemes Thomich Amália tenyészdeje

Olmütz, Greinergasse 23. (Ausztria.)

Telepkezelő: **Mrs. ANNY WEBER.**

UJDONSÁG!

Farkas-féle „REFORM” melegágy-ablakok,

melyek minden eddigit felülmúlnak. **ELŐNYEIK:** 1. Alsó és felső részük kovacsolt vasból minden hajlás ellen szerkesztve. 2. A legtartósabbak. 3. Anyaguk elsőrendű vörösfenyőfa. 4. Javítást sohasem igényelnek.— Megrendelhetők:

vasszerkezeti gyárban Budapest, VI. Lehel-ú. 8

Farkas és Társa

Mindennemű kertészeti és gazdasági építkezésekről szakzerű költségvetéssel és eredeti tervekkel díjtalanul szolgálunk.

Elismerő-leveleink közül: Tek. Farkas és Társa uraknak Bpest. A 4 db mintakaptam. Igen czélszerűek és várakozásomat felülmúlják. Kérnék ismét 20 darabot elkészíteni és czímre Bodajk állomásra mint teherárut feladni. Fejérvár-Csurgó, 1907. VI/25. Kiváló tisztelettel Weigl Ferencz főkertész.

Eibenschützi spárgagyökerek

kaphatók, 2 éves, 1000 drb 40.-korona, 100 drb 5.-korona. Csomagolás ingyen. **Linsky, Erzsébetváros, Erdély.**

Yorkshire tenyészállatok

elsőrendű minőségben kaphatók **Dukai Takács Ferencz** gazdaságában, **Duka, u. p. Jánosháza, Vas megye.**

Kévekötfonalat

aratáshoz minden mennyiségben bárhova bérmentve szállít azonnal:

Deichsel A.

sodronyművek és kötélgyárak

Witkowitz (Mähren).

Képviselők kerestetnek. Ismételésüknek árendmenny.

Nádgyékekényeket,

elpusztíthatatlan, kettős, legerősebb kézi fonatúak, 300 cm. hosszú, 180 cm. széles, szegve, négy fogantyúval, Balatonkeresztúrról szállítva, darabonként 2.50 kor. Rendelhető

Nagel Adolf

zsák- és ponyvagyárában **BUDAPEST**

V. ker., Arany János-utca 10.

Vető-, evő-burgonya.

Paulsen Juli	1000 kg.	60 K;	10.000 kg.	500 K
King Edward	1000	70	10.000	600
Topor	1000	60	10.000	500
Kifli	1000	60	10.000	500
Abundance			1000	100
Centenary			1000	100
Solanum Commercioni Violet			100	80
Eldorado Findley			100	80

Zeman János, Nádszeg (Pozsony megye).

Eladó vetőmagzab.

A mikosdi uradalom eladásra bocsátja az alanti eredeti utántermésű vetőmagzabokat, métermázsánként 21 koronájával ab Zalabér állomás, vevő által rancó állítandó zsákokban, 1908. tavasszal szállítva.

Duppai, Milton, Ligovó, Leutewitz.

Előjegyzéseket a vételár 20%-ának beküldése mellett elfogad:

Uradalmi intézőség, Mikosd-pusztá, per Zalabér.

Tenyésztojások

90% megtermékenyítésért felelőség vállalatik Legmagasabban díjazott, nagy udvarok és kifutókban tisztán tenyésztett törzsekől, u. n.: Fekete és fehér Minorka, Plymouth-R, hamburgi arany (u. n. óriási fácszántyúk) fehér és fogszínű olasz és Faverolles tojások drbja 40 fill. Fehér és ezüst Wyandotte, óriás fekete rózsataraju Minorka (amerikai ujdonság), fehér Orpington és világos Brahma-tojások darabja 50 fillér. Óriás pekingi kacatojások drbja 60 fillér. Amerikai óriási Bronzpulyka-tojások drbja 1.20 K. Ezüst gyöngytyuktojások drbként 40 f. Geflügelhof Smržitz (Mähren.)

Külföldi pénz

Magyarországi birtokokra csak

1,000.000

koronától fölfelé

bármily mennyiségben

5% amortizációval együtt a megbecsült érték felére, gyors elintézésel kapható.

Converziók is eszközöztetnek.

Csak közvetlen megkeresők forduljanak „L. 607.” jegy alatt a Gazdasági Lapok kiadóhivatalához.

1900. évi párisi világkiállításon „GRAND PRIX“.

KWIZDA-féle korneuburgi marha-táppor

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére,

50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tejjavítására s a tejelés fokozására.

Egy doboz ára K 1.40, fél doboz 70 fillér.

Kwizda-féle

korneuburgi marhatáppor

csakis ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám. VI., Andrásy-ut 26. szám.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János

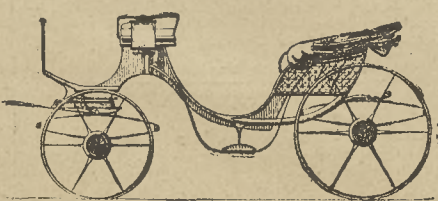
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórás, főtallója a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, EKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöztetnek.

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. Alapítva 1871.

Dus raktár új és használt kocsikból. Használt kocsik becsértetnek és átalakítások elfogadtnak jutányos árak mellett. Ugyiszint mindenféle üzleti és gazdasági kocsik készítése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sertés-eladások és vételek

legjobban és legpontosabban eszközöztetnek, sovány, úgy hizott állapotban **URL REZSÓ** sertésbizományosnál. Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 12.

Telefon: 97-05 Interurbán. Felvilágosítással készséggel szolgál.

Birtokbérlet.

Ifj. gróf Draskovich Iván bérbe adja baranya-sellyei hitbizományi uradalmához tartozó

endesi gazdaságát

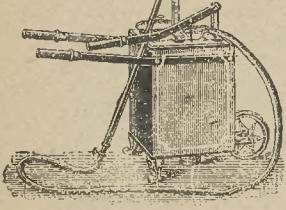
mintegy 2219 kath. hold kiterjedésben, egy bérlet keretében, folyó évi április havi átvételtől tizenkét egymásután következő évre.

A birtok közelebbi leírását és közelebbi feltételeket érdeklődőknek az uradalmi számtartói hivatal rendelkezésére bocsátja.

Uradalom Baranya-Sellye.

A HELLER-féle „KING”

gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép. az esetmunka 20-szorosát teljesíti.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban! A „King” kiváló gyorsmeszelő és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt **egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető.** A szivattyúk teljesen tömör sárgarézből készültek, javítások majdnem teljesen kizártak. „King” tömlővezetékekkel **többet teljesít, mint 20 ember ecsettel** és mindenféle állványozást és előmunkálást feleslegessé tesz. Ezen gép egy nap alatt kifizetődik. Kimerítő prospektus 302. szám alatt a magyarországi vezérképviselőtől: **Waidl Emil Budapest, VIII., Népszínház-utca 23. kéreud.** Pontos munkateljesítményért szavatolunk. — Prospektus ingyen és bérmentve.

Eladó peronospora-mentes magburgonya.

A mikosdi uradalom eladásra bocsájtja az alanti — importált mag után termelt, kézzel válogatott — burgonyafajokat, métermázsánként 7 koronáért ab Zalabér állomás, vevő által franco állítandó zsákokban, 1908. tavasszal szállítva, 200 kilogrammos legkisebb mennyiségben.

Professor Märker: Fehér húsu, magas keményítő tartalma, bő termő.
Wolffmann: Vörös színű, nagyon keresett faj ipari célokra.
Industrie: Sárga húsú, ugy ékezesi, mint ipari céllra nagyon alkalmas faj.
Up to date: Igen keresett fehér húsu burgonya, nagyon bő termő, ékezesi céllra a bécsi piacon nagyon keresett.

Cymbal: 6 órán érő, sárga húsu, bő termő ékezesi faj.
Ascher, F. Krüger és Weisse Königin: Mindhárom faj ugy ékezesi, mint ipari céllra nagyon alkalmas.

Eigenheimer, Avenir: Hollandi tenyésztések, korai, sárga húsu; továbbá az ismert **Magyar Kincs** fajtát, mely 1906-ban Agnelli-től hozatott eredeti mag termése, bő termő, magas keményítő tartalommal, ugyszintén **Agnelli Pannónia**ja, sárga húsu, korai.

Előjegyzéseket a vételár 20%-ának beküldése mellett elfogad: **Uradalmi intézőség Mikosd puszta, per Zalabér.**

100 pár díszlőszerszám.

Mell- és kumet, ezüst- és aranydíszítések, mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lótarak, régi és új esőköpenyek, halinacsizmak, zöld munkaszubbonyok, mindenféle uniformisok, livrék, férfi-, női- és gyermek-nyerges, régi és új fegyverek, kardok és puskák, tűzálló kasszák minden nagyságban, kézi vaskazetták, másoló prések, gyepelősátrak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban mint bárhol kaphatók.

Wien, IX., Trödlerhalle 105. — Telefon 20.745. — A küldemény utánvétellel eszközöltek. Nem alkalmas tárgy kicseréltetik.

FISCHER és TSA NAGYENYED FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete.
1.000.000 Gyümölcsfa-alany.
1.000.000 Élő sövény csemete
sétánylak, diszacsérjék, tülevellő-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőültvény. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: Csemegeszőlő-
ültvények.

30.000
Kiváló szép
besztercei és boszniai
szilvafa csemete.

Arjegyék
ingyen.

ELADÓ bognárszerszámfa uradalmi készítésű.

1. 4000 drb bükkfa **keréktalp**, kinagyolva egy és két talpat kiadó darabokban. Egy talpna való ára **40**, két talpna való ára **80 fillér.**

2. 4000 drb **cserfa kerékküllő** drb-kint **12 fillér.** — Továbbá

mezei vasuti talpdeszka

1500 darab múlt évi készítésű tölgy- és akác-
fából fűrészelve 110 hosszú. 20 széles és 5 cm.
vastag méretben, darabonként **80 fillér.** —
Ajánlatok kéretnek

Paál Viktor

urad. számtartóhoz **Zalaszentgrót.**

Óriási pekingi kacsa és aransárga Orpington tyúk-tenyésztojás rendelhető Fedák Istvánnál Kecerpálvágáson, posta Tapolyhanusfalva. — Arjegyék ingyen.

Keltetőgépek díjtalanul próbára.

Keltetőgépek a legjobbak és legolcsóbbak.

Keltetőgépek sok száz különböző bizonyítvány és

ajánlatok egész Ausztria és Magyarországban, melyek bárkinek díjtalanul megküldetnek. **Keltetőgépek** tyúk-, liba-, fogoly-, fázán- és kacsa-tojásokhoz.

Keltetőgépek részletfizetésre **Keltetőgépek** szabadalmazva Ausztriába és Magyarországra. — Egyedüli készítője **G. Mücke, Reisenberg** bei Wien, III. sz. Ezen szakmában az egyedüli gyár.

Nagy uradalom

okleveles v. főtisztje jutányos feltételek mellett elvállalja:

gazdasági üzemtervek reális jövedelmezőségi alapra fektetett kidolgozását, gazdaság felügyeletét és ellenőrzését, számvitel berendezését és azok rendszeres vezetését, mezőgazdasági gyár-üzemek berendezését, kezelését és hasznosítását, tehenészet berendezését, tejtermékek értékesítését, hizlalni való tarka és jármos ökrök, fejős tarka tehenek beszerzését, erdők kezelését és kihasználását. Birtok-becslési, bérleti és hitelügyekben eljár. Szíves megkeresések „Teljes garancia 1183.” alá a kiadóba kéretnek.

Tenyésztojások.

Szabadban tenyésztett fekete amerikai Minorkák a 6000 márkáért Amerikából importált „Champion Victor” kakas és kintű tojók származékai, gyönyörű óriás példányok. Megtermékenyítés és frissességért kezeség vállalatik. Darabja 50 fill. **Vodička Tobitschau** (Mähren.)

Uradalmakban,

gazdaságokban elhullott állatok bőreit, v. m. marhabőröket szerszámőrnek, ló- és csikóbőröket kocsifedél, illetve ülésbőrnek, disznóbőröket nyereg vagy ülésbőrnek feliben, esetleg jutányos díjért kikészít **Marsal János**

timár iparos

Szarvas, Békés megye.

PIEDLER JÁNOS

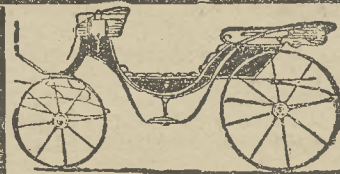
LENFONÓGYÁRA KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt lenszalmát készítés szerinti mennyiségben és olad eredeti (pernai) orosz lenmagot. —

Findlay-féle u. n. milliőburgonya „Eldorado”.

Feltűnést keltő és az összes angol kiállításokon a legmagasabb díjakal és érmeikkel kitüntetett új burgonyafajta. Középnagysága, sima héju, kevés és simán fekvő szemek vannak, középidőkor érik. Húsa fehér, liszt-tartalma és kitűnő ízű; egész 70-szeres eredményt hozott, a miért is ezen burgonyafajt mindenki, különösen pedig mezőgazdák, földművelőknek stb. legmelegebben ajánlhatom. Két év előtt még a félkilónak az ára 5—6 márká volt. Szállítók: 50 kilo K 18.—, 25 kilo K 9.50, 10 kilo K 4.80, 5 kilo (postacsomag) K 3.—, csomagolás nélkül. Arjegyék különféle mezőgazdasági, kerti magvak és burgonyákról — igen érdekes — ingyen és bérmentve. Bajor központi vetőmag-állomás (Bayerische Central-Saatstelle)

Fürst Richard, Frauendorf, Post Vilshofen, Niederbayern.

Kocsigyártás.

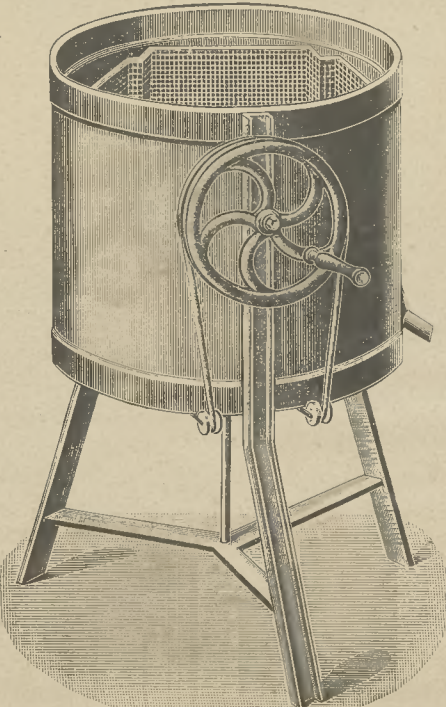
Budapesti kovacs- és kocsigyártó-ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám.
Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

Eladó tenyésztojások és kosok.

Tisztavérű, tuberkulinra nem reagált, első rendű minőségű simmenthali tenyésztojások és nagy testű rambouilleti 1—2 éves kosok a szabadkai földmives iskola gazdaságában eladók. — Bővebb értesítést nyújt az iskola igazgatósága Palicsfürdő. Posta, távirda, vasut helyben.

Méhészetben szükségelt összes eszközöket

robbanásmentes edényeket, hirdetési táblákat és minden e szakba vágó árú gyárt a

Magyar fémlemez ipar R.-T.
Budapest
Erzsébet királyné-ut 57-59.

RESCH sodronykerítésfonóipartelepe, Bács,

Bácska, készít sodronykerítéseket minden méretben, tartó sodronykerítésgépeket gazdaságok és iparok részére. Kétségvetést, tonatmintát és képes árlapotat ingyen küldök. — Magró. nevelt akacziák 2 10 cm. erősségben és akác, glicidia élősvény-csemeték, va amin Ripária szőlővesszők nagyobb mennyiségben kaphatók.

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakszerű utasítással szolgálunk. Szíves megkeresések: **Zentral-Direction der Österreichischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft Teschen, (Osztrák Szilázia)** vagy:

Az Osztrák Bányászati és Kohászati Társaság Magyarországi Képviseletéhez Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám

kéretnek.

GAZDÁK
figyelmébe!

50%
olcsóbb,
mint bármely más világító anyag a
pyroleum
világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett.

Számos elismerő levél nálam betekinthes. Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kiváncra prospectus ingyen és bérmentve

Degen Jakab
BUDAPEST,
IX. ker., Közraktár-utca 23

Gyümölcs-oltványok,

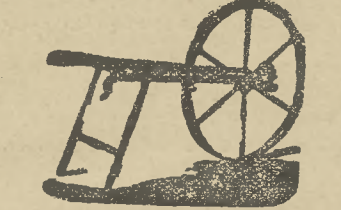
gazdasági és diszfák árjegyzék szerint. Akácfa-csemete ezre 4-6-10-15 korona, gleditschia csemete ezre 8-10 korona. Bokor rózsák 2-3 éves vadrózsára nemesített erős példányok 10 drb 4.- korona, 25 drb 8.- korona. Árjegyzék ingyen.

Eötvös Lajos és Társai
kereskedelmi kerteszet
Tarczal (Zemplén m.)

KLISÉKET
MINDENMÉ NYOMTATVÁNYOKHOZ
SZÉP ÉS TISZTA KIVITELBEN
PONTOSAN ÉS OLCSON
KÉSZIT
VIRÁG ÉS HOROVITZ
PHOTOCINNOGRAFIAI MŰINTÉZETE
BUDAPEST
VIII. VAS-UTCA 7.
VIDÉRI MEGRENDELÉSEK IS PONTOSAN
ESZKÖZÖLTETNEK.

Világhírű szabadalom 18 államban

Stádel-Torkos földmérő-taliga kapható Stádel gépgyárában, Győrött.

vetőmagzabot

Remek szép duppai ajánl métermázsánként 20 koronáért ab Bánffyhuynad vevő zsákjaiban, dr. gróf Bánffy Miklós zentelkei gazdasága. Kiváncra mintát küld **Nagy Sándor** intéző, Zentelke, u. p. **Bánffy-hunyad.**

Préselt buzaszalmát és zabszalmát szállít
elsőrendű minőségben és legolcsóbban
Ehrenreich Béla
Bajmok (Bácska).

Spárgagyökér,
korai argenteullii, biztosan csirázó, gyönyörűen fejlett, hároméves, száza 280 fillér, ezre 24 korona. Csomagolás önköltségen. Utánvételt szállítja **Irmakert, Nagykanizsa.**

Ismert bőtermő
„Lapusnyaki“ magtengeri, cső közepéről morzsolva 100 kilonként 24- korona, géppel morzsolva 16.- korona. Sütvényes homokba nem való. **Lapusnyaki Uradalom, posta Hunyaddobra.**

Szőlőoltványok:
hiányok pótlására
2 éves dus gyökérral, zöldoltással készítve, ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre 80 frt. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 frt.

Íásoltványok:
Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibával, eredési biztosítással ezre 45 frt.
Mind **Riparia Portalisra olva** a következő fajokban:
Fehér borfajok:

Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevél, Sauvignon, Bánáti Rizling.

Vörös borfajok:
Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon.

Csemegefajok:
Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb.

Sima Rip. Port. I. oszt. 10 frt
Gyökeres „ „ II. „ 5 „
„ „ „ I. „ 16 „
„ „ „ II. „ 10 „
„ 2 éves gyökerű 18 „
Hazai nemes vesszők sima 10 K, gyökeres 30 K a fenti fajokból.
Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom.
Tavaszi szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni.

Hegyi bor:
Fehér hectoja 70.- K
„ pecesenyebor 56.- „
Siller 50.- „
Vörös 60.- „
50 literen felül.

Székely I. József
Gyöngyös, Szent-Urban-Templom.

Gyümölcsészeti Lexikon.
1500 czim alatt 400 képpel, gyakorlati alapon foglalkozik a gyümölcsészettel. Évenként 4 füzet jelenik meg. Megrendelhető füzetenként vagy egész évi 4.- K előfizetéssel a szerzőnél, **Eötvös Lajos, Tarczal (Zemplén m.)**

Elsőrendű magyarfajú Erdélyi jármosökrök,
ugyszintén 1 éves magyarfajú

Erdélyi ökörborjúk
minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvárt.
(Szolnok-Doboka megye.)

Eladó
tenyésztési czélokra 50 drb nagyon szép, kifejlett toklyó ramboillet kos. **Szily Kálmán** Morgány pusztá, u. p. Geislo, Zala m.

VALÓ.
di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női évszerek) **F. Berguerand** fiils leghírnevesebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők
POLGÁR SÁNDOR-nál BUDAPEST,
VII., Erzsébet körút 50. szám.
Részletes képes árjegyzék ingyen
Ezen hirdetés beküldése ese tén 15% engedmény. Kivágcá tótt a „Gazdasági Lapok“-ból

AZ ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG FODOR és TÁRSAI
megbízásokat elfogadnak
jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetíti.
Czim: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Szent-egyház-utca 2. Telefon: 311.

Fajtojások!
Reitter Oszkár
főkapitányál
Nagybecsűreken kaphatók I. rendű fajtisztá, Angliából hozott törzsek utáni **Fehér Orpington** tojások darabja **Sárga Orpington** } 70 fillér.
Pekingi kacsa }
Rázásmentes biztos csomagolás ládákban ingyen.
Angol emdeni ludak, fehér és sárga orpingtonok, pekingi kacsák készletben.
ALLAMI NAGY ARANYÉRMÉK!
Győzelmi díjak számos hazai és külföldi legelső és legnagyobb kiállításra. Tojások tavaszi szállítására most már előjegyezhető!

TÖKMAG.
Sok éven át általam nagy sikerrel nemesített szürke Indiai Mamuth és vörös Chinali keresztzéséből származó vetőmag nálam kapható. Terménye kiválóan eltartható és bőtermő. Kilója 3 K. **Tarnai Bertalan** földb. Apostag, Pestmegye. Megrendelésnél kérem e hirdetésre hivatkozni.

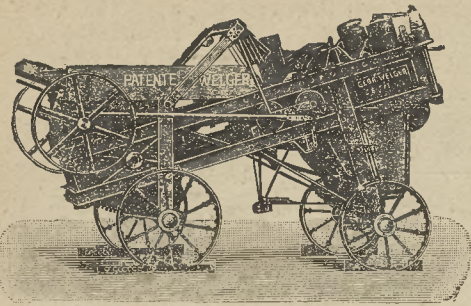
Gőzekekötél
Fowler és Társa vagy más rendszerekhez szoros kezeséggel olcsó áron szállít
Deichsel A.
sodronyművek és kötélgyárak
Witkowitz (Mähren).

Kizárólag fajtisztá őszi szedésű, tehát fagymentes, továbbá jégverés-mentes anyagot ajánlok vételre!!!
Készlet gyökeres csak 120.000. Árjegyzék bárkinek kíváncra küldetik bérmentve! Sima készlet 3 millió.

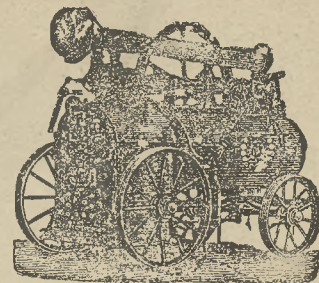
Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima		A szőlőfaj neve	Gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre		száza	ezre	száza	ezre
BORFAJ:														
Overni hamvas fehér			1.-	8.-	Merlott fekete			-60	4.-	Muscat Hamburg fekete			2.-	15.-
Budai zöld			-60	5.-	Nagy Burgundi 2 éves			-70	4.50	„ Madersfeld c.			1.80	12.-
Burgundi			-80	5.50	Oportó			-70	5.-	Augustana fehér			2.50	-
Erdei (fehér bakar)			-80	5.50	Othello			-80	5.-	Calábriai			2.-	15.-
Erdélyi leányka			1.50	12.-	Vegyes borfaj 2 éves	2.-	18.-	-60	3.50	Csaba gyöngye 10 db si. 2.50 fri			15.-	100.-
Ezerjő			-50	4.50	CSEMEGEFAJ:									
Fehér Bogdányi dinka			80.-	6.-	Chass. blanc, croquant fehér			-80	5.-	„ corneille blanc			1.20	8.-
Furmint			-60	5.-	„ Fontainebleau			1.20	8.-	„ musc. Gama Drome			1.50	10.-
Hárslevél val. Hegyaljai			-80	5.-	„ musc. d'St. Fiacre			1.80	12.-	„ de Nantes			1.80	12.-
Járdovány			-80	6.-	„ Napoleon			2.-	12.-	„ Vibert			1.50	10.-
Juhfark					„ Fontain. rouse v. piros			1.80	12.-	„ rouge s.			1.20	8.-
Mézes 1 éves	2.-	18.-	-50	4.50	„ Imperial rouge			1.50	10.-	„ Negropont			1.50	10.-
Mirkovácsi			1.20	8.-	„ Ronsard vil.			-60	5.-	„ tokay angevine v.			1.80	12.-
Mustos Kadarka			-60	4.50	„ rouge croquant s.			-80	6.-	Muscat Alexander fehér			-80	6.-
Olasz rizling erős porbujtás	2.50	20.-	-50	3.50	„ Caminada			2.50	20.-	„ candia			2.50	20.-
Rajnai Rizling			-70	5.-	„ croquant			1.80	12.-	„ dr. Rob. Hogg			2.20	15.-
Rakk			-60	5.-	„ Escholata sup.			4.-	-	„ Lahnes Perfect.			5.-	-
Sárfehér			-60	5.-	„ Lunel			1.-	6.-	„ Ottonel			1.80	12.-
Sauvignon			-70	5.-	„ Pansée			2.50	20.-	„ di Corail vil. piros			1.50	10.-
Semillon					„ frontignen rouge sétépir.			1.80	12.-					
Szerémi zöld 1 éves			-60	5.-										
Szlankamenka			-80	6.-										
Zöld Sylváni 1 éves	2.-	18.-	-80	5.-										
Bogdányi dinka piros			-60	5.-										
Kövidinka			-60	5.-										
Szlankamenka piros			1.60	10.-										
Tramini			1.50	12.-										
Veltelini			-60	5.-										
Alicante bouchet fekete			-70	5.-										
Aramon	2.20	20.-	1.-	8.-										
Carbenet			-60	4.-										
Kadarka nemes			-60	4.-										

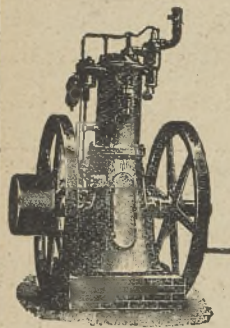
MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségemen visszahozatni s a megrendelő által kifizetett összeget megteríteni. Fenti árak csomagolás nélkül értendők, melyért csupán saját kiadásaim számítom fel. A vesszők fajtiszták, szokványminőségűek, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedésűek. Megrendeléshez 1/3 előleget kérek. — Telepem: Bécsben, Budapestben, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkeresztet“ nyert. — Több ezer elismerőlevél tanuskodik, többek közt állami, főhercegi és temérdek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

GÉPVÁSÁR

Ajánlható beszerzési források.

Takarmánykamra-berendezések Reformator-motorral.

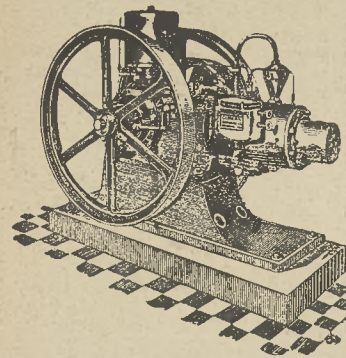
Kívánatra saját rendszerünk szerint vízvezetéki és villanyvilágítási üzemmel kombináljuk.

Olesó üzem! Teljes üzembiztonság!

Néhány referenzia: Turonyi Biedermann-féle uradalom Mozsgó, Turonyi Biedermann-féle uradalom Endrőcz, Turonyi Biedermann-féle uradalom Okorág-Kárász, lovag dr. Floch-Reyhersberg Alfréd gazdasága Szódrákos-Csörög-Göd, bezerédi Bezeredy Andor gazdasága Ménfő, Rőjtői Bauer Antal gazdasága Bódé, u. p.

Ajka, Győri dr. Kautz Gyula gazdasága Györgyháza, u. p. Börny, Sg. Segesváry Ödön gazdasága Iklád-Domony, dr. Schwarcz István Kis-Szántó, u. p. Bors, Milotai gazdaság Milota, u. p. Tisza-Ujlak. — További felvilágosítással és ajánlattal **SIGNER F. és R. mérnöki vállalat, Budapest, V., Kálmán-utca 15.**

CLIMAX és ECLIPSE

nyersolaj-motorok és lokomobilok.

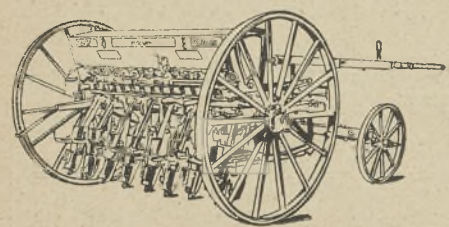
Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély, se pénzügyőri ellenőrzés. — Elsőrangú referenciák.

BACHRICH és TÁRSA motorgyár
Budapest, Szabadság-tér, Tőzsde-palota

SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

Szab. alsó- és felső-kiömlésű eredeti Pracner gyártmányu

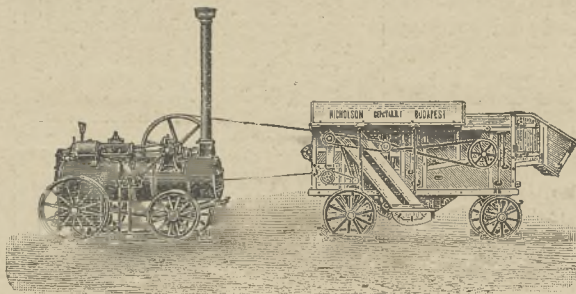
„Kincsem”

vetőgépek, kukoricza és répa vetésére legalkalmasabbak.

„Knotek”-féle arató- és fűkaszálo-gépek. Első rendű anyagból, tökéletes szerkezettel, várakozáson felüli munkateljesítményvel. A continens legnagyobb aratógépgyárából.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

„NICHOLSON” gépgyár részv.-társ. BUDAPEST, VI. ker., Váci-út 17. szám.

Ajánlja saját, hazai gyártmányu **gőzmozgonyait, cséplőgépeit, szalmakazalozóit, herefejtőgépeit, „Gloria”** páros soru és tolóhenger rendszerű **„Nemzeti”** sorvető gépeit, legújabb rendszerű **váltva forgatható „GŐZEKÉIT”** 10' mély szántásig; valamint egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A német birodalmi gazdasági ezylet nagy ezüst érmével tüntették ki **Grabe és Vahle** bielefeldi céget az 1907. június 6-án megtartott düsseldorfi vándorkiállításon

szab. répvágó gépeiért

az itt felsorolt előnyei miatt:

Páratlan munkamennyiség. Minden nagy- és középbirto- kosra nézve nélkülözhetlen.

Óránkint végez:

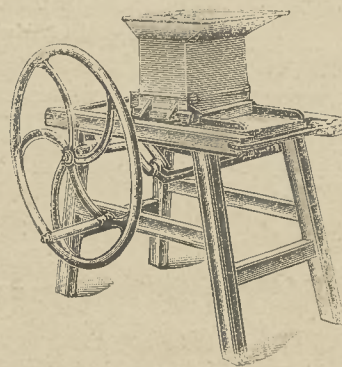
80-100 mázsát — kézi hajtással.

160-200 mázsát — motorhajtással.

Sima metszés épszögű szeletekben, tet- szés szerinti méretekben. Semmi nedv- vesztés. **Fényes bizonyítványok** kiváló gazdáktól és a Halle és Münsteri kísérleti állomásoktól. Sok kiüntetés.

Árakat tudakozódásra közli.

Grabe & Vahle gazd. gépgyára Bielefeld, Westfahlen.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapju-

ZSAK

kazal-
repeze-
behordási-
rostaalj-
waggon-

PONYVA

Szőlőkötöző fonal, csomagoló vászon, kötelek, zsák-zsinegek, lópekrócok, HUNGARIA kettős kézi kéveköttelek favéggel.

NAGEL ADOLF Budapest, Arany János-utca 10.

Zsák- és ponyvagár, kölcsönintézet. Vétel, eladás és cserélés.

Sürgönczim: **NAGELA BUDAPEST.**

Vidéki telefon: 35-92.

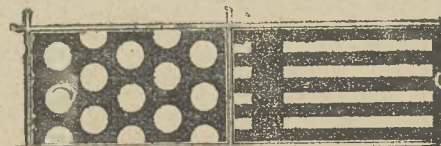

Stahel és Lenner

Zrieur- és lemez-
lyukasztó-gyár

BUDAPEST.

Ajánljuk **TRIEURJEINKET**
és **OSZTÁLYOZÓ GÉPEIN-**
KET gabona és hüvelyesek
tisztítására és osztályozására

TÖREKROSTÁK és minden
fajta **LEMÉZROSTA** gőz-
cséplő gépek számára.

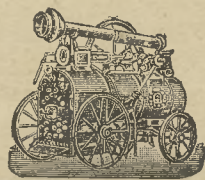
FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRSASÁG

BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCZI-UT 80.

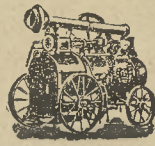
A m. kir. államvasutak gépgyára gépeinek eladása. Mindennemű gazdasági gépek.

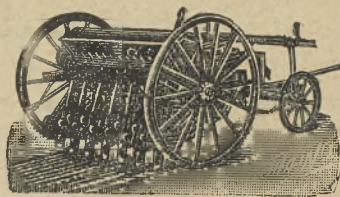
Csereüzletek kötetnek.

Jól javított cséplőkészletek.

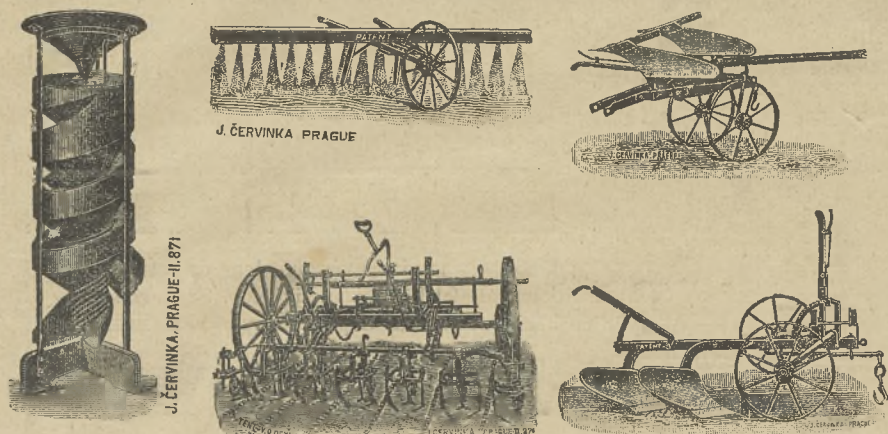

Gépjavitások elfogadtatnak.

JOHANN ČERVINKA, PRAG II.

HAVLIČEKPLATZ No. 26.

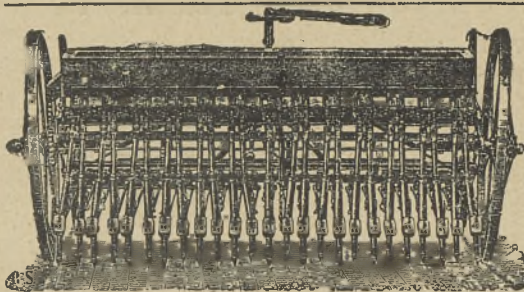

offeriert als Spezialität die weltberühmten automatischen Schnecken-Trieure, neuartige, leichte Klee- u. Grassämaschinen mit unverwüthlichem Stahlsäwerk, die weltberühmte automatische Rübenhacke „Patent Deyl“ geeig net für Rübe, Mais, Kartoffeln, Getreide, als auch zum Querschneiden der Rübenreihen und 2-scharige Stahl-Pflüge, kippbar, mit Deichsel.

PROPPER SAMU

MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁRA

BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 52.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen idényre SACK RUDOLF elismert kettő gyártmányait, aczélekőit, vasboronáit, könnyű és szilárd sorvetőgépeit.

szeeskavágó- és répavágó-gépeit kézi, járgány- és gőzhajtásra. Elsőrendű biztonsági járgányait. „WESTFALIA“ műtrágyaszóró-gépeit, a jelenkor legjobb szerkezetű takarmány pároló-készülékeit és minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket. Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

ACZÉL EKÉK.

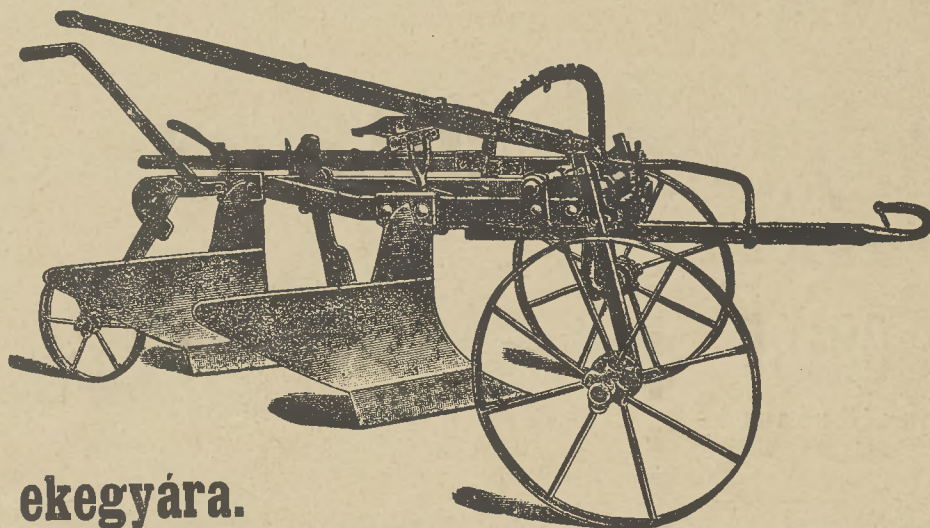
Ajánlom a legjobban bevált szerkezetű, teljesen aczélanyagból, pánczél aczél kormányokkal, tégely-aczélból készült ekefejjel

egyes egyetemes és többvasu ekéimet,

valamint talajmivelő eszközeimet teljes szavatossággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

Bächer Rudolf kizárólagos ekegyára.

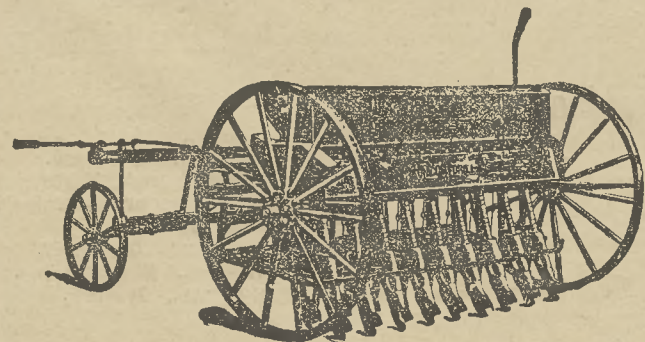
Magyarországi vezérképviselő SZÜCS ZSIGMOND Budapest, VI., Nagymező-utcza 68. sz.

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az

„UNICUM DRILL“

vetőgépek iránt gazdatársainál. Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 26.000 darab ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

Budapest, VI., Nagymező-utcza 68. sz.

Gőzekéket

gőz-utihengereket és gőz-utimozdonyokat

legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállítanak

JOHN FOWLER & Co.

BUDAPEST—KELENFÖLD, vasút-állomás-szal szemben.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

TELEFON: 42—50.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1,970.340.— kor.
Tartalékok 764.760.16 „

Osszesen: 2,735.104.16 kor

1901. évi fölösleg 90.349.— kor. 1904. évi fölösleg 72.438.23 kor
1902. „ 59.782.26 „ 1905. „ 61.730.60 „
1903. „ 109.331.73 „ 1906. „ 39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cemenből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, cément-födélcserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kívánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem berendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. **Levelezés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás
95 szabadalom stb.

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-**ZSÁKOKAT**

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá **vizmentes ponyvákat** gépekre és kazlakra, **nyers szekér- és repceponyvákat, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vizmentes lótarakókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.**

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

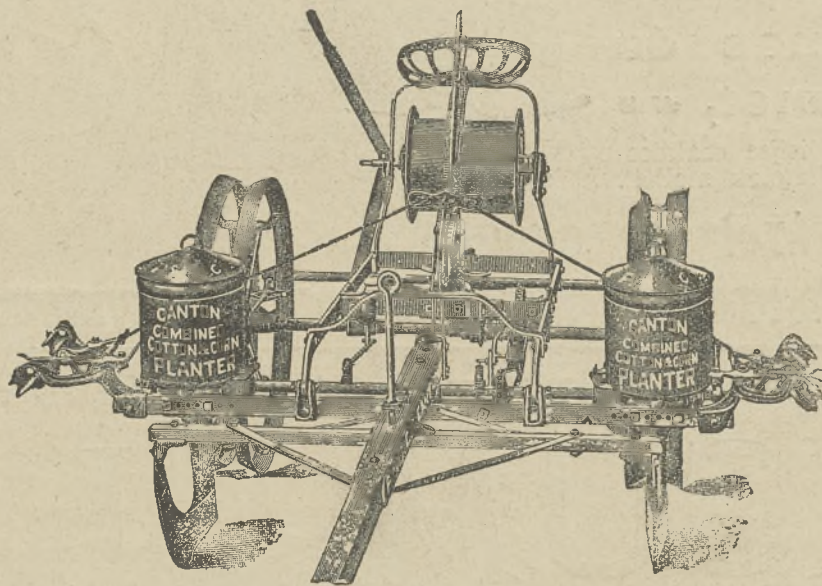
TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„Senior”

automatikusan 24—28—32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánság szerint 2—4 szemet fészkenként.

„Senior”

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengerel.

„Senior” tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

„Senior”

munkaképessége sorköz és táblahossz szerint, napi 7—10 m. hold egy pár könnyű lóval és egy kocsissal.

„Senior”

magyar gazdaságokban 1907. évben körülbelül **200 példányban** kitűnő eredménnyel dolgozott.

Referenciák:

Főhercegl uradalom, Főherceglak.
M. kir. gazd. akadémla, Debreczen.
Ungar Lajos urad., Ómoravicza.
Deutsch Sándor gazd., Valkány.
báró Podmaniczky Endre urad., Kelebla.
báró Hammerstein R. urad., Pusztasári.
Gyulal Gaál Rezső, Mozsor.

Mc Cormick Harvesting Machine Comp.
Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

Referenciák:

gróf Eltz-féle urad., Vukovár.
gróf Teleki Arvéd urad., Drassó.
báró Kemény József urad., Marosnémetl.
gróf Andrássy Sándor urad., Szigetvár.
Csókai uradalom, Csóka.
Plukovits József gazd., Csantavér.
Deutsch Adolf gazd., Nagybogdány.
Gergely Károly gazd., Gyömrő.